

Biz o'z oldimizga mamlakatimizda Uchinchi Rennessans poydevorini barpo etishdek ulug' maqsadni qo'yg'an ekanmiz, buning uchun yangi Xorazmiylar, Beruniylar, Ibn Sinolar, Ulug'beklar, Navoiy va Boburlarni tarbiyalab beradigan muhit va sharoitlarni yaratishimiz kerak.

Shavkat MIRZIYOYEV

**O'zbekiston Respublikasi
Ichki ishlar vazirligi nashri**

Vatanga va xalqqa sadoqat bilan xizmat qilish – oliy burchimiz!

Postda Ha nocty

2024-yil
8-fevral
payshanba

№ 6 (4648)

Gazeta 1930-yil 12-maydan chiqa boshlagan /

Web-site: www.postda.uz /

E-mail: info@postda.uz

O DAMLAR RASIDA

FARG'ONA VILOYATI

7

NAVOIY VILOYATI

Kapitan Azamat Rashidov ichki ishlar organlaridagi ilk faoliyatini mahalla profilaktika inspektori lavozimida boshlagan. Fuqarolar bilan tizimli ishlar olib borishi natijasida o'ziga birlashtirilgan hududda jinoyatchilikni jilovlash, huquqbuzarliklarning barvaqt oldini olish bo'yicha ijobiy natijalarga erishdi.

Ayni paytda kapitan Azamat Rashidov Tomdi tumani IIB ekspert-kriminalistika guruhi katta eksperti lavozimida xizmat qilmoqda. Tuman hududida sodir etilgan jinoyatlarni «issiq izida» fosh etishga munosib hissa qo'shmoqda. Tabiatan kamtarin qahramonimiz o'z vazifasiga nihoyatda mas'uliyat bilan yondashadi.

– Holatni o'rganish chog'ida voqea joyidagi kichik detallarga ham e'tibor qaratamiz. Ba'zida tergov-tezkor guruhining boshqa a'zolari to'g'ri xulosa chiqarishimning sirini so'rashadi, – deydi u. – Shunda ularga «Buning siri oddiy. Shunchaki, ashyoviy dalillarga ekspert ko'zi bilan qarash kerak, xolos», – deb hazillashaman.

INSON QADRI – ULUG'

SHUKRONALIK BILAN YASHASH KERAK

– deydi 108 yoshni qarshilagan Xosiyatxon hoji aya

Toshkent shahrining Chilonzor tumanida joylashgan «Qozirobd» mahallasi 1989-yilda tashkil topgan. Keksalarning aytishiga qaraganda, bu yerda oldin bir nechta qozilar istiqomat qilgan ekan. Qozilar ko'magida qo'shimcha kichik darvoza ochilganidan xursand bo'lgan xalq boshqa mavzelerga boradigan yo'lni obo-donlashtirish maqsadida katta hashar uyushtiradi. Choyxona, savdo shoxobchalari va turli hunarmandchilik do'konlari quriladi. Shundan kelib chiqib, mahalla Qozirobd nomini olgan.

Bugungi kunda hudud tinchlik-osoyishtaligi va farovonligini ta'minlashda profilaktika katta inspektori, mayor Qo'chqor Abdurahmonov, profilaktika inspektori, katta leytenant Doston Tulashov,

faollar hamda «mahalla yettligi» MFY raisi Abdusamat Mutalov atrofida jam bo'lib, hamjihatlikda sa'y-harakatlar olib borishmoqda. – Hududda 445 ta hovli turarjoy va 24 ta ko'p qavatli uy mavjud.

Ularda istiqomat qilayotgan aholi soni 6400 nafardan ortiq. Kek-salarimiz bizning piri badavlatlarimiz, ularni asrab-avaylashimiz lozim. Mahallamizda 70 dan oshib 90 yoshni qoralagan 200 nafardan oshiq, 100 bilan yuzlashayotgan 2 nafar duogo'yimiz bor, – deydi mahalla fuqarolar yig'ini raisi Abdusamat Mutalov.

Bizning yana bir bebaho boyligimiz 108 yoshni qarshilagan Xosiyatxon hoji aya Begmatova bugun mahalla e'zozida. Mahalla raisi, faollar va profilaktika inspektorlari yoshi ulug' onaxonning

holidan doim xabardor, duolarini olib turishadi.

Onaxon boshidan ko'p qiyinchiliklarni o'tkazgan. Yurtimiz tarixida o'chmas iz qoldirgan Katta Farg'ona kanali qurilishida qatnashgan 160 ming nafarga yaqin hasharchilar orasida u ham oilasi bilan ishtirok etib, yurtimiz o'tmishida bo'lgan voqealarning tirik guvohiga aylangan.

– O'sha paytlar hozirgidek texnika va transport yo'q edi, – deydi Xosiyatxon aya. – Hasharchilar o'zlarining kundalik ish qurollari – ketmon, belkurak va zambillardan foydalanardi. Undan keyin mash'um urush boshlandi. Ko'plab yaqinlarimiz va yurtdoshlarimizdan judo bo'ldik. Hozirgi tinchlik, farovonlik va obodlik qadriga yetib, shukronalik bilan yashash kerak.

Onaxon so'zining yakunida yurtimiz tinchligi va taraqqiyoti yo'lida olib borilayotgan islohotlarning yanada ravnaq topishini tilab duoga qo'l ochdi.

Mahalla ahli tinch-totuv, hamjihatlikda hayot kechirmoqda. Hudud bir necha yil oldin «qizil» toifada edi, hozirda «yashil» toifaga o'tgan. Bunday ijobiy natijalarga erishishga doim xalq bilan birga, ularning dard-u tashvishi bilan yashayotgan MFY raisi, profilaktika inspektorlari, faollar va aholining birdamligi hamda kek-sa otaxon-u onaxonlarning o'gitlari-yu duolari omil bo'lgan, desak, aslo mubolag'a emas.

Sarvar SOBIROV,
o'z muxbirimiz.

Toshkent shahri.

PROBATSIYA XIZMATI

Baxmal tumani IIB probatsiya guruhi katta inspektori, kapitan Elyor Muqimov hududi tog' va dashtlardan iborat. U tumandagi har bir qishloqni, har bir ko'chani yaxshi biladi. Bu unga probatsiya xizmati nazorati ostida bo'lgan 204 nafar shaxsni qonunda belgilangan tartibda jazo o'tashini ta'minlashda qo'l kelmoqda.

Kapitan E. Muqimov nazoratga olingan mahkumlar tomonidan qayta jinoyat sodir etilishining oldini olish maqsadida ularni imkon qadar ishga joylashtirish choralarini ko'rmoqda. Shu maqsadda o'tgan yili hokimlik ko'magida o'n marta mehnat yarmarkasi uyushtirilishiga bosh-qosh bo'ldi. Bundan tashqari, jazoni ochiqda o'tayotgan 14 nafar shaxs kasb-hunarga o'qitildi.

Qolaversa, boshqa huquqni muhofaza qiluvchi organlar vakillari hamkorligida muntazam ravishda targ'ibot tadbirlari o'tkazilib, qayta jinoyat sodir etish oqibatlarini tushuntirilyapti. O'tgan yili qat'iy tuzalish yo'lga o'tgan 66 nafar mahkum muddatidan oldin ozodlikka chiqarildi. Sud tomonidan belgilangan tartib va cheklovlarga amal qilmagan 11 nafar shaxsning jazosi og'irrog'iga almashtirildi.

Alijon ABDUSATTOROV,
o'z muxbirimiz.

JIZZAX VILOYATI

HALOLLIKNI SHIOR QILGAN XODIMLAR

BURCHIGA SODIQ KAPITAN

Nodir Ergashev IIV Akademiyasini tamomlagach, Guliston tumanidagi Ahmad Yassaviy nomli mahalla profilaktika inspektori vazifasida ish boshladi. O'tgan yili uni Oqoltin tumanidagi «Yangi davr» mahallasiga o'tkazishdi. Mahalla hududida to'rtta og'ir jinoyat sodir etilgan, shu sabab «qizil toifa»ga kiritilgandi.

Profilaktika inspektori mahalla ahli bilan tezda til topishib ketdi. Jinoyatga moyil shaxslarni aniqladi. Xonadonlardan birida noqonuniy ravishda dizel yonilg'isi sotilishi to'g'risidagi ma'lumot uning tinchini o'g'irladi. Ko'p qavatli uyning birinchi qavatida joylashgan ushbu xonadonni kuzatuvga oldi. Aniqlanishicha, xonadon 1994-yilda tug'ilgan N.N. tomonidan ijaraga olingan ekan.

Nihoyat, tungi vaqtda mahallani aylanib yurar ekan, kuzatuvdagi xonadon oldida turgan «Isuzu» mashinasiga ko'zi tushdi. Mashinadagi yorliqdan u qo'shma korxonaga tegishli ekani ko'rib turardi. Nodir Ergashev mashinadan dizel yonilg'isini tushirayotgan shaxsni to'xtatdi. Noqonuniy harakatga chek qo'yib, N.N.ni o'z xizmat xonasiga olib keldi. Dastlabki surishtiruv ishlarini

olib borib, hujjatlarni rasmiylashtira boshladi. Lekin N.N. kapitanga uni qo'yib yuborishini, evaziga 200 AQSH dollari miqdorida pul berishini aytib yalindi. Nodir bunga javoban pora berish jinoyat ekanini aytib, bir necha bor ogohlantirdi. Lekin fuqaro taklifidan qaytmadi...

Tezkor tadbirda fuqaro N.N. profilaktika inspektoriga 1 500 000 so'mni pora tariqasi berayotgan vaqtda qo'lga olindi. Holat yuzasidan jinoyat ishi qo'zg'atildi.

Qasamyodiga sodiq kapitan Nodirjon Ergashev ayni paytda xizmat olib borayotgan «Yangi davr» mahallasida ibratli ishlar amalga oshirilmoqda. Vazifasini o'tashga kirishgan vaqtdan boshlab mahallada birorta jinoyat sodir etilmaganining o'zi ko'p narsadan dalolat beradi.

Abdurahmon MUSTAQULOV
o'z muxbirimiz.

Sirdaryo viloyati.

XIZMAT JOYI – QOROVUL QO'SHINLARI

JAMOANING FAXRI

IIV Qorovul qo'shinlariga qarashli Buxoro viloyatidagi 7536-harbiy qism maxsus vazifalarni bajaruvchi safarbarlik vzwodi 2-jangovar guruh komandiri, katta leytenant Sirojiddin Oqqulovni barcha safdoshlari hurmat qiladi. U o'ziga berilgan topshiriq va vazifalarni sidqidildan bajarishi, jangovar xizmatda ko'zga ko'rinarli yutuqlarni qo'lga kiritganligi tufayli bunday ehtiromga erishib kelmoqda.

– Bolaligimda harbiy xizmatchi kuchli, jasur va mard bo'lishi kerak deb hisoblardim, – deydi lavhamiz qahramoni. – Shu boisdan o'quvchilik chog'larimdan sportning qo'l jangi turi bo'yicha to'garakka qatnashar edim. Keyinchalik hatto to'rt marotaba O'zbekiston chempioni bo'lganman.

Haqiqatan ham, Sirojiddin sport bilan muntazam shug'ullanib, Toshkent oliy umumqo'shin qo'mondonlik bilim yurtida «a'lo» baholarga o'qish bilan birga, qo'l jangi bo'yicha yuqori marralarni zabt etdi. Masalan, 2018-yili Qozog'istonda o'tkazilgan Osiyo chempionatida o'z vazn toifasida mutlaq g'olib bo'ldi. 2019-yili Ozarbayjonda bo'lib o'tgan kikkboxing bo'yicha xalqaro turnirda ham oltin medalni qo'lga kiritdi. Bundan tashqari, Mudofaa vazirligining boks bo'yicha ochiq chempionatida ishtirok etib, ikkinchi pog'onani zabt etdi.

– Inson biror kasbning etagini tutsa, boshqa narsaga e'tibori pasaydi, – deydi harbiy qism 2-batalyon komandiri, mayor Yo'ldosh To'rayev. – Biroq Sirojiddin barchasining uddasidan chiqib, sportni ham to'xtatmadi. Natijada o'tgan uch yil davomida viloyat «Dinamo» jismoniy tarbiya va sport jamiyati kengashi tomonidan o'tkazib kelinayotgan qo'l jangi musobaqalarida ketma-ket zafar quchib, faxrli o'rnlarni egalladi.

Shuningdek, 2022-yili IIV Qorovul qo'shinlari qo'mondonligi tomonidan o'tkazilgan ochiq chempionatda birinchi o'ringa loyiq topilgan bo'lsa, o'tgan yili mazkur musobaqaning kumush medali bilan taqdirlandi.

Bunday yutuqlarga erishayotgan Sirojiddin ustozlarining xizmatini unutmaydi, doimo ularni e'zozlab keladi. Ayniqsa, qo'l jangi san'atini puxta egallashida Nodir Jaynarovning, soha sir-asrorlarini egallashida esa mayor Yo'ldosh To'rayev va

kapitan Nurali Karimovning g'amxo'rliklarini aslo yoddan chiqarmaydi. Shuningdek, hali yosh bo'lishiga qaramay, uning o'zi ham ko'plab shogirdlar yetishtirdi. Kichik serjant Aydinbay Kensbayev, oddiy askar Mahmud Murodov shular jumlasidandir. Ularning har ikkisi ham IIV Qorovul qo'shinlari qo'mondonligi tomonidan o'tkaziladigan ochiq chempionatlarda faxrli o'rnlarni qo'lga kiritib kelayotir.

Bir so'z bilan aytganda, katta leytenant Sirojiddin Oqqulov xizmat bilan bir vaqtda sportda ham muvaffaqiyatlarga erishib kelayotgan ona Vatanimizning zabardast himoyachisidir. O'ylaymizki, shunday posbonlar bor ekan, tinchlik-osoyshtaligimiz doim barqaror bo'ladi.

Mirzoqul AHADOV,
o'z muxbirimiz.

Buxoro viloyati.

ODAM SAVDOSI – OG'IR JINOYAT

QISMATNING ACHCHIQ XATOSI

Zarifa (ismlar o'zgartirildi)ni erta turmushga uzatishdi. Oiladagi yetishmovchilik bunga majbur qildi. Hech bo'lmasa, turmushga chiqqanidan keyin to'kin yashashni orzu qilgan Zarifa bunga rozi bo'lib, yangi hayot boshladi. Afsuski, orzulari puch bo'lib chiqdi. Turmush o'rtog'i bilan til topisha olmadi. Bu orada qiz farzand ko'rdi. Lekin oiladagi janjallar, kelishmovchiliklarning oxiri ko'rinmasdi. Axiyri, sabr kosalar to'ldi. Ular ajrashishga qaror qilishdi.

Tabiiyki, bunday vaziyatda hali 18 ga ham kirmagan Zarifa uysiz-joysiz qoldi. Axir, yashash kerak, farzandini boqishi kerak. Ilojsiz qol-gach, mahalladan, tuman hokimligidan yordam so'radi. Shundan so'ng unga davlat tomonidan nafaqa ajratildi. Tuman hokimligi 6 sotix tomorqa ajratdi.

Mahalladoshlarning ko'magi bilan ikki xonali kichikkina uy ham qurib berildi.

Oradan ancha muddat o'tdi. Qizalog'i ham katta bo'lib qoldi. Zarifa qizini onasiga tashlab, ko'proq pul topish maqsadida ishlash uchun Toshkentga ketdi. U yerda G'anisher degan yigit bilan tanishdi. Ular biroq

muddat birga yashashgach, Zarifa yana homilador bo'lib qoldi. Ikkinchi farzandini Qiziriqdagi uyiga qaytgach, dunyoga keltirdi. Bu safar o'g'il ko'rdi. Endi tashvishi yana ortdi.

Bir kuni dugonasi Matluba undan hol-ahvol so'ragani uyiga keldi va bir tanishining farzandi yo'qligini, agar u o'g'lini bersa, tanishi bolani asrab olishini bildirdi. Avvaliga Zarifa ko'nmadi. Murg'ak go'dagini bag'ridan yulib berishga ko'zi qiymadi. Biroq ikki farzandi bilan qiynala boshladi. Moddiy qiyinchilik girdobida dugonasi aytgan taklifni qayta-qayta o'ylayvergach, axiyri rozi bo'ldi. Buning evaziga unga

100 million so'm pul va'da qilindi.

Zarifa dugonasi bilan Termiz shahridagi «Beklar» kafesida uchrashib, biryola qizi Malikaning tug'ilgan kunini nishonlashadigan bo'lishdi. Shu yerning o'zida Zarifa o'g'lini olmoqchi bo'lgan Nodiraga tilxat yozib berdi va oldindan 50 million so'm pulni kafeda sanab oldi. Hisob-kitob oxiriga yetmay, xonaga huquq-tartibot idoralari xodimlari kirib kelib, voqea joyida ularni qo'lga olishdi.

Zarifa bundan karaxt bo'lib qoldi. Bo'layotgan voqealardan qo'rqib ketgan Malika mahkam onasiga yopishdi. Qizini bag'riga bosar ekan, qanday xato-

ga qo'l urganini tushungach, ko'zidan yosh quyila boshladi. Ammo endi kech bo'lgandi. O'z dilbandini o'zgaga sotmoqchi bo'lgan Zarifaning qo'llari kishanlandi. Ko'z oldidan butun o'tgan hayotiyu qilgan xatolari bir-bir o'tarkan, nima bo'layotganini tushunmay yig'layotgan qiziga tikilib yurak-bag'ri ezilar, «Bolalarimning taqdiri nima bo'ladi?...» degan savol xayolida aylanardi... Eh, endi vaqtni ortga qaytarib bo'lmasdi...

Shohjahon RAHIMOV,
mayor.
Feruza RAHMONQULOVA,
o'z muxbirimiz.
Suxondaryo viloyati.

■ Самаркандская область

В 2023 году прикрепили руководителей областного уровня к 65 махаллям, где чаще всего происходят правонарушения. К «красной зоне» в области относятся 273 махалли. Кроме этого, установили свыше двухсот камер видеонаблюдения с интеграцией к ситуационному центру. В 437 махаллях не было зафиксировано ни одного преступления, 154 перешли в категорию «желтой зоны».

Анализ правонарушений свидетельствует о том, что в Каттакурганском, Нарпайском и Нурабадском районах необходимо усилить профилактическую работу. Вместе с тем, уменьшилась статистика тяжких преступлений, телесных повреждений, грабежей, разбоев и ДТП со смертельным исходом.

В 2024 году намерены усовершенствовать систему работы с ранее судимыми лицами. Параллельно продолжим работу по реализации программ «Безопасный город», «Безопасная махалля» и «Безопасная улица». Планируется оснастить все отделы внутренних дел

В ЦЕНТРЕ ВНИМАНИЯ

Об итогах года минувшего и деятельности в нынешнем нашему корреспонденту рассказал заместитель начальника УВД Самаркандской области подполковник Хондамир Умаров.

На снимке: заместитель начальника УВД Самаркандской области подполковник Хондамир Умаров и заместитель хокима Самаркандской области Хуршид Очилов награждают старшего инспектора профилактики ОПП СОБ ОВД Пайарыкского района старшего лейтенанта Хуршида Жабборова.

системой интеллектуального распознавания лиц и регистрационных номеров транспортных средств.

Внимание правоохранительных органов сосредото-

чено на сокращении совершения преступлений среди молодежи и несовершеннолетних. За противоправные действия последних свыше двух тысяч родителей были

привлечены к ответственности. 952 несовершеннолетних, оставшихся без опеки, размещены в Центры социально-правовой помощи несовершеннолетним.

Анализ преступлений свидетельствует о том, что треть людей, совершивших преступление, являются безработными или ранее судимыми. В службе пробации на учете состояло свыше 6 тысяч граждан, треть из них трудоустроены. Но на местах все еще существуют барьеры в трудоустройстве ранее судимых граждан. В отношении 490 подсудимых мера наказания была ужесточена, 268 человек возвращены в учреждения по исполнению наказания.

Заместитель начальника УВД области остановился также на вопросах защиты женщин от домашнего насилия и притеснения. В минувшем году охранные ордера получили 2 232 женщины, пострадавшие от насилия, 653 из которых в возрасте от 18 до 30 лет.

Замира БАЛТАЕВА,
соб. корр.

Третий сектор

Государственные учреждения служат народу

В зоне ответственности третьего сектора города Кагана шесть сходов граждан. Особое внимание уделяется тем, кто включен в списки социально уязвимых.

В городском хокимияте создан штаб для включения женщин, которым необходима поддержка, в «женскую» тетрадь. В минувшем году в перечень были включены 503 женщины, разделенные на шесть категорий. В том числе 178 безработных.

Многих из них удалось трудоустроить. Девяти женщинам, изъявившим желание наладить предпринимательскую деятельность, выданы кредиты. Определены 34 малообеспеченные женщины, которым необходима материальная, медицинская, психологическая и правовая помощь, 26 из них безвозмездно переданы швейные машинки. Восемь женщин получили бытовую технику для выпечки кондитерских изделий. 99 оказана материальная помощь.

Особое внимание уделено лицам с ограниченными возможностями. Так, 63 женщинам-инвалидам I и II группы переданы средства реабилитации.

Проведено углубленное медицинское обследование 157 нуждающихся в лечении жителей махаллей, по итогам которого бесплатно выданы лекарства, путевки в санатории. Решены проблемы правового и психологического характера 49 женщин.

Также в минувшем году изучено социальное положение и запросы 3 629 юношей и девушек. Более 230 из них включены в «молодежную» тетрадь, 209 обращений решены положительно, еще 22 – находятся на стадии разрешения. На их поддержку

направлены 632 миллиона сумов из фонда «молодежной» тетради города Кагана. Для налаживания предпринимательской деятельности четверем молодым людям выделены кредитные средства, обеспечена занятость восьми человек посредством предоставления необходимого оборудования и инвентаря. Выплачены контрактные суммы 72 студентам, шести юношам, проходящим сборы в мобилизационно-призывном резерве, двум молодым людям, прошедшим водительские курсы, 59 представителей молодежи

получили разовую материальную помощь.

В секторе налажена работа и по благоустройству. Уложено асфальтовое покрытие в махалле Дустлик протяженностью 1,45 километра, отремонтировано девять внутренних дорог махалли Зиёкор. Забетонирована придомовая территория в махаллях Адолат и Мустакилик. Завершается сооружение волейбольной площадки в махалле Арабхона.

Дилшод КУРБОНОВ,
старший лейтенант.
Бухарская область.

ЯҚИН ТАРИХ САҲИФАЛАРИДА

АЙБСИЗ АЙБДОР ГЕНЕРАЛ

Фарғоналик генерал-майор Салим Собиров ўзининг 83 йиллик ҳаёти давомида кўплаб синов ва машаққатларни бошдан ўтказган, лекин ҳеч қачон қаддини букмаган, ҳақиқий мард ва олижаноб, камтарин ва ватанпарвар инсон эди.

У 1925 йил 13 январда Фарғона вилоятининг Фарғона туманидаги Янги чек қишлоғида ишчи оиласида дунёга келган. Ўрта мактабни битирганидан сўнг Фарғона политехника институтини таҳсил олди. Сиёсатхон Арифбоева билан оила қурди. Турмушлари давомида 8 нафар фарзанд кўришди ва уларнинг бари-ни жамиятимизга муносиб инсонлар қилиб камолга етказишди.

С. Собиров ички ишлар органларидаги хизмат фаолиятини 1946 йилда Фарғона шаҳрида участка ноziри лавозимида бошлади. 1954–1956 йилларда Фарғона шаҳар ИИБ 1-сонли шаҳар милиция бўлинмаси бошлиғи лавозимида хизмат қилди.

1956–1962 йилларда Фарғона шаҳар Ички ишлар бўлими бошлиғи, 1962–1967 йилларда эса вилоят Ички ишлар бошқармаси бошлиғининг биринчи ўринбосари лавозимида асосий эътиборни кадрларни тайёрлаш ва жой-жойига қўйиш ишларига қаратди. Жонбозлиги, меҳнаткашлиги, қўл остидаги ходимларга ғамхўрлиги туфайли ҳурмат-эътибор қозонди. Шу боис ҳам, қаерда бўлмасин, юқори натижаларни қўлга киритди.

маси бошлиғи лавозимида хизмат қилди. Унинг раҳбарлик йилларида тезкор чора-тадбирлар самараси ўлароқ, вилоятда ўғирлик,

бино ва иншоотлар қурилди, баъзи туманларда бинолар таъмирланиб, ходимларга қулай шарт-шароит яратилди.

1975–1984 йилларда Хоразм вилояти ИИБ бошлиғи лавозимида фаолият кўрсатган Салим Собиров вилоятда жиноятчиликни жиловлаш, фуқароларнинг

мол-мулки мусодара қилиниб, 8 йилга озодликдан маҳрум қилинди.

Ўша йиллар изтироби ва отасига қилинган тўхматни генералнинг кенжа ўғли Қахрамон Собиров шундай эслайди:

– Дадам касбига садоқатли, касбдошларига ҳам, одамларга ҳам яхшилик

1981 йилнинг 9 ноябрь кунини берганлигини айтади. Аммо бу фирт тўхмат эди. Чунки 8 ноябрь кунини Салим Собировнинг ўғли вафот этган ва у дафн маросимини ўтказиш учун Фарғонага келганди. Суд жараёни ана шундай пойма-пой кўрсатмалар ва тўхматлар билан ўтади. Ҳалолликни бош омил деб билган генерал бу тўхматларга чидолмай, суд жараёнида соғлиғи ёмонлашиб қолиб, тез ёрдам чақиртирилади.

Генерал ҳибсга олинганидан сўнг унинг ўғли Бахтиёр Собиров яшаб турган Фарғона шаҳридаги уйда ҳам тинтув ўтказилади. Жиноят иши материалларидаги ёлғон маълумотларга кўра, уйда беҳисоб моддий бойликлар яшириб қўйилган бўлиб, тинтув жараёнида уйдан ҳеч нарса топилмади.

Адолат ва ҳақиқат барибир бир кун қарор топаркан. 1994 йилда Ўзбекистон Олий Суди томонидан унга қўйилган айблов бекор қилиниб, жиноят иши ҳаракатдан тугатилди. Генералнинг юзи ёруғ бўлди. Лекин тўхмат тошлари ва айбсиз айбдорлик изтироблари фидойи ўғлоннинг саломатлигига салбий таъсир қилган эди. Шу боис умрининг охириги йилларида бир неча йил хаста бўлиб, бир жойда ётиб қолди. 2008 йил 28 март кунини бу фоний дунёни тарк этди.

Ҳозир ҳам Фарғона шаҳридаги Ойбек номли маҳалла фуқаролар йиғини Бозорбоши кўчасида генерал яшаган 115-уй қандай бўлса, ўша ҳолатича турибди. Яъни, бир қаватли, пастқам, ҳашаматдан холи, оддий, лекин файзли ўзбекона хонадон. Генерал-майор Салим Собиров умрининг охириги кунларини ҳам шу уйда ўтказган. Аини пайтда унинг кенжа ўғли Қахрамон Собиров оиласи билан шу уйда истиқомат қилади.

Абдувосит СИДИҚОВ,
ўз мухбиримиз.
Фарғона вилояти.

қилишга уринадиган ҳалол инсон эди. Шу боис тўхматларга ҳеч тоқат қилолмади. Мен унда ёш йигитча эдим. Лекин тергов ва суд жараёнида пойма-пой, тўхматга йўғрилган кўрсатмалар бўлганини эслайман. Дадамни пора олганликда айблаганга уринишарди, аммо қўйилган айбловларнинг кўпи исботини топмади. Барибир тўхмат қилиб, қамашди.

2004 йилда «Фарғона» нашриёти томонидан чоп этилган Исроилжон Иброҳимовнинг «Фарғонада «Ўзбек иши» қандай кечганди?» номли китобда ўша даврда Гдлян ва Иванов бошчилигидаги тергов гуруҳи томонидан ноҳақ айблов билан қамалган кишиларнинг изтиробли кунлари очиқ акс эттирилган.

Мазкур рисоладан Салим Собиров билан боғлиқ «Айбсиз айбдор» деган мақола ҳам жой олган. Унда ёзилишича, терговнинг бошида генералга 120 сўм пора олганлиги тўғрисидаги асоссиз айб қўйишади. Бироқ суд жараёнида бу айбловлар шунчаки тўхмат ва бўҳтон эканлиги ойдинлашади.

Масалан, хоразмлик бир киши генералга 10 минг сўм пора берганлигини важ қилади. У судда порани

талончилик, давлат мулкани талон-торож қилиш жиноятларининг олди олиниб,

ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш борасида кўплаб ижобий ишларни амалга оширди. Юзлаб шогирдларни касбга садоқат руҳида тарбиялади.

Эл-юртга садоқат билан хизмат қилган ва 1976 йилда «генерал-майор» унвонини олган Салим Собировни кутилмаган синовлар кутиб турарди. Гдлян ва Иванов бошчилигидаги тергов гуруҳи томонидан олиб борилган «Ўзбек иши» кампанияси доирасида 1985 йил 4 февралда ҳибсга олинган генерал 1988 йил 30 декабргача қамоқда сақланди. Кейин

Салим Собиров 1967 йилдан бошлаб Фарғона вилояти Ички ишлар бошқар-

уларнинг кескин камайишига эришилди. Вилоят ички ишлар органлари учун

★ Аспект профилактики

В СПЛОЧЕННОСТИ ЗАЛОГ УСПЕХА

Махалля Нурафшон многонациональная: ее жители – узбеки, казахи, таджики, русские, корейцы, представители других национальностей.

В соответствии с положениями концепции «Безопасная и благоустроенная махалля» среди жителей утверждается атмосфера добрососедства и сплоченности. В центре внимания деятельность по укреплению правопорядка, которая с 2020 года ведется под руководством энергичного сотрудника – инспектора профилактики старшего лейтенанта Гайратжона Эрматова.

– Всегда могу положиться на поддержку активистов МСГ. Председатель схода граждан Эркин Джамбиллов – ветеран ОВД, майор в отставке. Действуем, как говорится, «на одной волне». Помощник хокима Рустам Исмаилов, лидер молодежи Суннатхужа Абдуллахужаев, женская активистка Зебо Мусаева принимают непосредственное участие в повышении правосознания граждан, – говорит Г. Эрматов. – Важнейшим условием благополучия и спокойствия является обеспечение занятости граждан. Помощь в этом направлении оказывают управленческие подразделения, предприятия «China Kaiyan», «Nurafson Global City». В ближайшее время начнет функционировать предприятие «Radiante Tekstile». Будут созданы 300 новых рабочих мест, что существенно повлияет на решение вопроса трудоустройства махаллинцев, особенно женщин.

Склонные к совершению правонарушений, ранее судимые, а также злоупотребляющие спиртными напитками взяты инспектором на особый контроль.

Для контролирования ситуации в режиме реального времени на 11 улицах, в образовательных учреждениях, иных объектах установлено свыше 40 камер видеонаблюдения. Налажено ночное патрулирование территории.

Старший лейтенант Г. Эрматов всегда в контакте с коллегами из иных отраслевых служб ОВД, что также способствует достижению положительных результатов. Это выражается в том, что махалля включена в категорию «зеленых».

Отметим, что для Гайратжона, его супруги Ироды и дочери Одинахон махалля Нурафшон – родная. Семья правоохранителя проживает здесь же в служебном жилье.

Целенаправленная деятельность старшего лейтенанта Г. Эрматова положительно оценивается руководством: по итогам областного этапа смотра-конкурса «Лучший пункт правопорядка махалли» он признан победителем в номинации «Самый активный инспектор профилактики».

Радик ТУМПАРОВ,
соб. корр.

Ташкентская область.

★ Молодежь – наше будущее

Ярким представителем современной молодежи является оперуполномоченный отдела кибербезопасности службы уголовного розыска УВД Андижанской области старший лейтенант Санжарбек Курбонов. Еще в юности он твердо знал, что станет сотрудником органов внутренних дел.

Санжарбек, окончив Уральский юридический институт МВД России, в 2020 году был принят на должность криминалиста-психолога в Управление уголовного розыска УВД Андижанской области. Спустя год его назначили оперуполномоченным отдела кибербезопасности службы уголовного розыска. Новая должность – новая сфера. Санжарбек решил продолжить учебу в Ташкентском университете информационных технологий. Сейчас он студент-заочник.

– Главное в профессии сотрудника подразделения кибербезопасности – глубокие

и разносторонние знания в сфере IT-технологий, – говорит старший лейтенант Санжарбек Курбонов. – Мы противодействуем кибермошенникам, которые предпринимают попытки обмана граждан путем снятия денежных средств с пластиковых карт, организуют незаконные майнинговые фермы, совершают преступления, связанные с незаконным оборотом криптовалюты. Работа интересная, увлекательная, значимая.

Борис КЛЕЙМАН,
соб. корр.

Андижанская область.

ФОТОИНФОРМАЦИЯ

В функционирующем при Ташкентском академическом лицее № 1 МВД Республики Узбекистан учебном центре осуществляется целевая подготовка юношей и девушек к поступлению в высшие образовательные учреждения правоохранительных органов и гражданские вузы. Здесь проходят углубленные занятия по правоведению, истории, родному и иностранному языку, компьютерным технологиям и др.

На снимке: занятие проводит старший преподаватель кафедры правовых и общественно-гуманитарных дисциплин Зилола Хакимджанова.

«OBOD VA XAVFSIZ MAHALLA» TAMOYILI – AMALDA

Jinoyatchilikni «mahallabay» jilovlashda Farg'ona tajribasini yaratish maqsadida viloyat IIB rahbariyati tomonidan huquq-tartibot maskanlari faoliyatini namunalitashkil etish, «Obod va xavfsiz mahalla» tamoyili asosida profilaktika inspektorlarining mahalla mas'ullari bilan hamkorligini tizimli yo'lga qo'yishga alohida e'tibor qaratilmoqda. Aholi bilan hamjihatlikda amalga oshirilayotgan sa'y-harakatlar o'zining ijobiy samarasini bermoqda. Xususan, viloyatda o'tgan yil yakuni bo'yicha mahallalarda sodir etilgan jinoyatlar 19 foizga kamayishiga erishildi.

O DAMLAR RASIDA

Bag'dod tumanidagi «Guliston» MFY hududida 66 ta ko'p qavatli uy joylashgan bo'lib, 2699 nafar aholi istiqomat qiladi. Mahalla idorasi va huquq-tartibot maskanida yaratilgan sharoitlar chindan ham kishining havasini keltiradi. Zamonaviy bino, mebel jihozlari, qo'yingki, hamma-hammasi talab darajasida.

Mahalla huquq-tartibot maskanining shundoqqina yonginasida zamonaviy kutubxona, kovorking markazi, madaniyat saroyi, sport maydonlari yoshlarga xizmat ko'rsatmoqda. Shu bilan birga, aholini ish bilan ta'minlash maqsadida hududda yangi tikuvchilik sexlari faoliyati yo'lga qo'yilgan. Bir necha gektarni o'z ichiga olgan issiqxonalar

majmuasi tashkil etilgan. Bu aholini foydali mehnatga jalb etish orqali jinoyatchilikni jilovlashda yaxshi samara bermoqda.

Profilaktika inspektori, kapitan Ikromjon Sotivoldiyev mahalla mas'ullari bilan yaqin hamkorlikda, hamjihatlikda xizmat olib boradi. Bunda «xonadonbay» va «fuqarobay» usulidagi

o'rganishlarga katta e'tibor qaratilmoqda. Beshta asosiy ko'cha va eng gavjum joylarga 62 ta kuzatuv kemarasi o'rnatilib, ulardan 25 tasi profilaktika inspektorining xizmat xonasiga integratsiya qilingan.

– Ikromjon biz bilan yelkadosh bo'lib xizmat qilyapti, – deydi mahalla raisi Foziljon Xalilov. – Odamlarning hurmat va ishonchini qozongan. Bir qarasangiz, maktabga kirib, yoshlar bilan huquqiy mavzuda suhbatlashayotgan bo'ladi, bir qarasangiz, hududdagi tikuvchilik korxonasi faoliyati bilan tanishayotganini ko'rasiz. Profilaktik nazoratdagi shaxslarning turmush tarzini o'rganish esa birinchi galdagi vazifasi. Qisqasi, aholining osoyishtaligi yo'lida doim andarmon.

Kezi kelganda aytish zarurki, kapitan Ikromjon Sotivoldiyev ichki ishlar organlarida xizmat faoliyatini

boshlaganiga 9 yildan oshdi. U qaysi mahallada ishlamasin, qonunchilik va tartib-intizomga qat'iy amal qilib, o'sha hudud aholisining ishonchini qozonishga harakat qiladi. Kasbga sadoqati, mehnatsevarligi, insoniy fazilatlar bilan shaxsiy tarkib orasida ham o'z o'rniga ega.

Kapitan I.Sotivoldiyevning aholi bilan hamjihatlikdagi faoliyati o'zining samarasini berib, mahallada jinoyatchilik sezilarli darajada kamayishiga erishilmoqda. Yaqinda bo'lib o'tgan «Namunalitashkil etilgan mahalla huquq-tartibot maskanlari» ko'rik-tanlovining viloyat bosqichida hakamlar u xizmat qilayotgan huquq-tartibot maskanining birinchi o'ringa munosib ko'rilgani esa profilaktika inspektori faoliyatiga berilgan munosib bahodir.

Abduvosit SIDIQOV,
o'z muxbirimiz.

Farg'ona viloyati.

Ishga kirishda yangi tartib: NOMZODLARGA QO'YILGAN TALABLAR QANDAY?

Ichki ishlar organlariga ishga kirish talablariga ko'pchilikda qiziqish yuqori. Bu borada zamon bilan hamohang tarzda yangi tartib ham joriy etildi. Ayni shu mavzuda IIV Ma'naviy-ma'rifiy ishlar va kadrlar bilan ta'minlash departamenti boshqarma boshlig'i, podpolkovnik Farid ABDIYEVga bir nechta savol bilan yuzlandik.

– **Ichki ishlar organlarida xizmatga nomzodlarni tanlab olish tartibi xususida to'xtalib o'tsangiz.**

– Ichki ishlar vazirining «Ichki ishlar organlarida xizmatga nomzodlarni tanlab olish tadbirlarini tashkil etish va o'tkazish tartibi to'g'risidagi yo'riqnomani tasdiqlash haqida»gi buyrug'iga ko'ra, ichki ishlar organlariga yoshi o'n sakkizdan kichik va o'ttizdan katta bo'lmagan, shu jumladan, o'ttiz yoshdagi ham, O'zbekiston fuqarolari yo'riqnomada belgilangan tanlov asosida qabul qilinadi. Tanlov hamma hududda har xil vaqtda, bo'sh lavozimlarga ko'ra, ochiq tarzda e'lon qilinadi. Nomzodlar ikki bosqichda, ya'ni, saralash va o'rganish bosqichlarida tanlab olinadi.

Saralash bosqichida quyidagilarga e'tibor qaratiladi:

- ▶ ro'yxatdan o'tish;
- ▶ dastlabki o'rganish;
- ▶ intellektual rivojlanganlik darajasi va psixoemotsional barqarorligini baholash;
- ▶ test sinovi;
- ▶ jismoniy tayyorgarlik darajasini baholash.

O'rganish bosqichida nomzodlar xizmatga yaroqlilik darajasini aniqlash maqsadida harbiy-tibbiy komissiya ko'rigidan o'tkaziladi. Shuningdek, ichki ishlar organlarida xizmat qilish uchun to'sqinlik qiladigan salbiy omillarni aniqlash maqsadida psixofiziologik (poligraf) tekshiruv amalga oshiriladi.

– **Test sinovlarini o'tkazish va baholash qanday bo'ladi?**

– Test sinovlari belgilangan tartib asosida Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Bilim va malakalarni baholash agentligi tomonidan o'tkaziladi. Test topshiriqlari har bir fandan 30 ta topshiriqni o'z ichiga oladi va har bir to'g'ri javob uchun quyidagicha ball beriladi:

▶ **huquqshunoslik fani bo'yicha har bir to'g'ri javob uchun – 3,1 ball va jami – 93 ball;**

▶ **O'zbekistonning eng yangi tarixi bo'yicha har bir to'g'ri javob uchun – 2,1 ball va jami – 63 ball;**

▶ **tarbiya fani bo'yicha har bir to'g'ri javob uchun – 1,1 ball va jami – 33 ball.**

Test sinovlari natijalariga ko'ra to'planishi mumkin bo'lgan umumiy 189 balddan kamida 134 ball to'plagan nomzodlar jismoniy tayyorgarlik darajasini baholash bosqichiga o'tgan deb hisoblanadi.

– **Jismoniy tayyorgarlik mashqlari va ularni bajarishga qo'yiladigan talablar borasida ham ma'lumot bersangiz.**

– Bunda jismoniy tayyorgarlik sinovlari erkak hamda ayol nomzodlar uchun alohida belgilanadi.

Erkak nomzodlar:

▶ **kuch ishlatish mashqi to'sinda (turnikda) tortilish;**

▶ **tezlikka oid mashq – 100 metrga yugurish;**

▶ **chidamlilikka oid mashq – 3000 metrga yugurish.**

Ayol nomzodlar:

▶ **kuch ishlatish mashqi – kuch ishlatish mashqlari kompleks;**

▶ **tezlikka oid mashq – 100 metrga yugurish;**

▶ **chidamlilikka oid mashq – 1000 metrga yugurish.**

Tanlovning barcha bosqichlarida faqat «yaxshi» va «a'lo» baho olgan nomzodlar xizmatga qabul qilinadi.

– **Elektron tartibda hujjat topshirish qanday amalga oshiriladi?**

rasmiy veb-saytlari orqali ro'yxatdan o'tishlari mumkin. Shundan so'ng navbatdagi tanlov tadbirlari boshlanishidan besh ish kuni oldin saralash tadbirlarining boshlanish vaqti va joyi haqida yozma yoki elektron shaklda xabar beriladi.

– **Nomzodlar ishga qabul qilinganda, ularga maxsus unvonlar berilishi qanday bo'ladi?**

– Xizmatga qabul qilinganlar uchun oy davomida boshlang'ich kasbiy tayyorgarlik borasida ko'nikmalar hosil qilishlari uchun malaka oshirishga yuboriladi. O'quv jarayonlarini tugatib qaytgach, ma'lumoti, o'qigan yo'nalishlaridan kelib chiqib, safdorlik yoki ofitserlik lavozimlariga tayinlanadi. Safdorlarning unvonlarida o'zgarish bo'lmaydi. Oliy ma'lumotlilarga kelsak, ular xizmatga qabul qilinib, boshlang'ich kasbiy tayyorgarlikdan o'tgach, dastlab katta serjant unvo-

nashadi. Masalan, Surxondaryodagi bo'sh lavozimlarga e'lon qilingan tanlovga nomzodini qo'ygan fuqaro Toshkentdan turib masofaviy sinovlardan o'ta olmaydi.

– **Ichki ishlar organlariga ishga kirishda O'zbekistondagi xususiy OTMlarni tamomlagan nomzodlarning diplomi tan olinadimi?**

– Xususiymi yoki davlat oliygohlarimi, diplomlari faqat mamlakatimiz hududida tan olinsa kifoya. Ya'ni O'zbekistondagi OTM bo'lsa, rasmiy ravishda davlat ro'yxatidan o'tganligi inobatga olinadi. Xorijda o'qiganlarning diplomlari esa mamlakatimizda tasdiqlanganligi borasida xulosa talab qilinadi.

– **Tizimda faoliyat yuritishni niyat qilgan talabgorlarga bo'y parametrlari qat'iy belgilanganligi rostmi?**

– Albatta, **erkaklar 165 sm** va **ayollar 160 sm** dan kam bo'lmashligi kerak. Yarim santimetr yetmasa ham, xizmatga qabul qilinmaydi. Bu barcha uchun birdek amal qiladi. Hatto tor mutaxassislik yo'nalishlari uchun ham. Lekin bizda bo'yining balandligi 175 va 170 sm dan past bo'lmagan nomzodlar qabul qilinadigan lavozimlar ham mavjud.

– **Tor mutaxassislarga qaysi toifadagi yo'nalishlarni tugatgan nomzodlar kiradi va ularga qanday ustunliklar beriladi?**

– Ichki ishlar organlarining tor ixtisoslik bo'yicha mutaxassisliklar talab etiladigan ayrim lavozimlariga tegishli tor ixtisoslik bo'yicha mutaxassislikka ega bo'lgan nomzodlar tanlovning saralash bosqichisiz, faqat o'rganish bosqichi orqali xizmatga qabul qilinadi. Bular – jurnalistika (faoliyat turlari bo'yicha) ta'lim yo'nalishi, kompyuter texnologiyalari va informatika ta'lim sohasi, rejissyorlik ta'lim yo'nalishi, xalqaro huquq mutaxassisligi, iqtisodiy ta'lim sohasi, moliya mutaxassisligi, dinshunoslik, psixologiya, veterinariya ta'lim sohasi va boshqalar...

– **Sirtqi ta'lim yo'nalishlarida tahsil olayotgan nomzodlar ham ichki ishlar organlariga hujjatlarini topshirishlari mumkinmi?**

– Hujjatlarni topshirishlarida ham, ishga qabul qilinishlarida ham hech qanday to'siqlar yo'q. Hatto 1-bosqich talabasi bo'lsa-da...

– **Mazmunli suhbat uchun tashakkur.**

Eslatma:

Ishga kirish bilan bog'liq boshqa ko'plab savollaringizga Adliya vazirligida 3481 raqami bilan 2023-yil 6-dekabrda davlat ro'yxatidan o'tgan Ichki ishlar vazirining buyrug'i orqali tanishishingiz mumkin. Buyruq (<https://lex.uz/pdfs/6688256>) Lex.uz saytiga joylangan.

Abror POYONOV
suhbatlashdi.

– Bu yangi tizim. Hozir mutaxassislarning ishlashyapti. Qisqa qilib tushuntiradigan bo'lsam, tanlov ichki ishlar organlarining rasmiy veb-saytida e'lon qilingach, o'sha joyda havola qoldiriladi va elektron tarzda tegishli hujjatlar topshirilib, ro'yxatdan o'tiladi. Tanlov to'g'risida e'lon berilgandan so'ng, xizmatga kirish istagini bildirgan nomzodlar doimiy yashash joyi bo'yicha ro'yxatga olingan joydagi ichki ishlar organining rasmiy veb-sayti orqali ro'yxatdan o'tadi. Bunda nomzodlar veb-saytga o'zining pasport yoki ID-kartasi ma'lumotlarini kiritadi.

Ichki ishlar vazirligi markaziy apparati va oliy ta'lim muassasalariga, shuningdek, Toshkent shahar IIBBga xizmatga kirish istagi bo'lgan nomzodlar, doimiy yashash joyi bo'yicha ro'yxatga olingan joyidan qat'i nazar, tegishliligiga ko'ra, Ichki ishlar vazirligi markaziy apparati, oliy ta'lim muassasalari yoki Toshkent shahar IBBning

nini oladi. Belgilangan bir yillik sinov muddati (3 oylik boshlang'ich kasbiy tayyorgarlik o'quv jarayonlari vaqti ham hisobga olinadi) yakunlangach, xizmat faoliyati baholanib, leytenant unvoni beriladi.

Darvoqe, ularga murabbiy ham birlashtiriladi. Ayrimlar, harbiy kafedralarda o'qiganligi hisobiga o'z-o'zidan zaxiradagi leytenant unvoni ularda mavjud bo'lishi tabiiy. Ular boshlang'ich tayyorgarlikni tugatishi bilan o'q, leytenant unvoniga ega bo'lishadi. Tor doiradagi mutaxassisliklarda ham xuddi shunday. Yana bir muhim jihat – oliy ma'lumot egalari albatta ofitserlik lavozimlariga tayinlanadi.

– **Toshkentda istiqomat qiladigan nomzod Surxondaryodagi ochiq tanlovga ariza yozganligi uchun sinovlarni Toshkentning o'zida turib ham topshirishi mumkinmi?**

– Nomzod qaysi hududga ishga topshirgan bo'lishidan qat'i nazar, sinovlarda aynan o'sha joyda qat-

YUMUSH KO'P, REJALAR BISYOR

Jamiyat hayotida ro'y berayotgan o'zgarishlar barchamizdan mas'uliyat va daxldorlik tuyg'usi bilan yashashni va ishlashni taqozo etmoqda. Ichki ishlar organlari xodimlari zimmasidagi vazifalar tinchlik-osoyishtalikni saqlash, jinoyatchilik va huquqbuzarliklarning oldini olishga qaratilgani bois bizdan doimiy shaylik, ogohlik talab qilinadi.

Mingbuloq tumanidagi men faoliyat olib borayotgan eng namunali mahallalardan bo'lgan «To'psada»da 3663 nafar aholi istiqomat qiladi. O'tgan yil yakuniga ko'ra, mahallamiz «yashil» toifaga kirdi. Albatta, bu ko'rsatkichga erishish oson bo'lgani yo'q. Mahalla raisi Lutfullo Shokirov boshchiligidagi xonadonma-xonadon o'rganishlar chog'ida foydali mehnat bilan shug'ullanmaydigan, nizoli oilalarni aniqlab, ular bilan alohida ish tashkil etdik.

ni ijro etish muassasasidan qaytgan shaxslarning 2 nafariga ma'muriy nazorat o'rnatganman. Ma'muriy nazorat cheklov qoidalarini buzgan 2 nafar shaxsga nisbatan tegishli hujjatlar rasmiylashtirilib, tuman sudiga taqdim qilindi. Avval ma'muriy javobgarlikka tortilgan, hozirgi kunda huquqbuzarlik va jinoyat sodir etish ehtimoli bo'lgan profilaktik hisobdagi 21 nafar shaxs bilan tegishli chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda. Ichkilikbozlikka ruju qo'ygan 7 nafar fuqaro

Psixologiya yo'nalishida o'qiganligim ham fuqarolar bilan ishlashda ko'pincha qo'l keladi. Har kuni turli masalalarda ular bilan gaplashamiz. Imkon boricha qo'limizdan kelgan yordamimizni ayamaymiz. 5 ta nizoli oiladagi muammolarni hal etib, xotin-qizlarga himoya orderi berdik.

Fuqaro N. N. turmush o'rtog'i E.M.ning ichkilikka ruju qo'ygani, janjal ko'tarib, oila tinchini buzayotgani haqida ariza bilan murojaat qildi. Ushbu murojaatni o'rganib bildimki, er davolanishga muhtoj. Zudlik bilan uni narkologiya dispanserida majburiy tartibda davolash chorasini ko'rdik. Ayolga himoya orderi berish asnosida mazkur huquqiy hujjatning shartlarini har ikki tomonga tushuntirdim. Hozirda ushbu oilada nizoli holatlar bartaraf etilib, ahil yashashmoqda.

Tuman IIB tomonidan jinoyatchilikka qarshi kurashish borasida o'tkazilayotgan tadbirlarda ham faol ishtirok etib kelmoqdaman. O'tgan yili jinoyat sodir etgan 4 nafar shaxsni o'z tashabbusim bilan aniqladim. Ilgari og'ir turdagi jinoyatlarni sodir etib, ayni paytda jazo-

davolash maqsadida narkologiya dispanseriga, ruhiyatida o'zgarishi bor 4 nafar bemor ruhiy kasalliklar shifoxonasiga joylashtirildi.

Profilaktik hisobda turgan fuqarolar bilan ishlash muhim, chunki nazorat bor joyda jinoyatlar ildiz otmaydi, hududda tinchlik hukmron bo'ladi.

Joriy yilda ham o'z oldimga katta maqsadlar qo'yganman. Mahallamiz uyushmagan yoshlari o'rtasida voleybol va futbol musobaqalarini tashkil etmoqchiman. Oilalardagi ma'naviy muhitni yaxshilashga yaqindan yordam berayotgan mahallamiz faollarini, nuroniylarni mahalla raisi bilan birgalikda yoz oylarida tarixiy shaharlarga sayohatga olib bormoqchimiz. Maktab-oila-ota-ona-mahalla hamkorligida profilaktik ishlarni kuchaytirmoqchiman.

Maqsadim – mahallamizni jinoyatdan xoli hududga aylantirish yo'lida bor kuch va imkoniyatlarimni safarbar etish.

Otabek UBAYDULLAYEV,
Mingbuloq tumani IIB JXX HPB
profilaktika inspektori,
katta leytenant.

Namangan viloyati.

VATAN TUYG'USIGA TUTASH

Pastdarg'om tumani IIB JXX HPB XQMB katta inspektori, katta leytenant Farida Erkayeva «Namunali mahalla huquq-tartibot maskanlari» ko'rik-tanlovining viloyat bosqichida «Eng faol xotin-qizlar masalalari bo'yicha inspektor» nominatsiyasi g'olibi bo'ldi. Yosh xodimadagi izlanish, intilish va o'ziga nisbatan talabchanlik bu muvaffaqiyatga erishishda muhim omil bo'lganiga shubhamiz yo'q.

– Ayni paytda Pastdarg'om tumanida 383 mingdan ortiq aholi istiqomat qiladi va ularning 190 ming nafarini xotin-qizlar tashkil etadi, – deydi qahramonimiz. – Ushbu hududda xizmat boshlagan dastlabki kunlarim qishloq ayollari bilan qanday muloqot qilish, qanday tillashish kerakligi haqida ko'p o'ylardim. Ustozim, hozirda Ishtixon tumani IIBda faoliyat olib borayotgan kapitan G'ulom Mahmudovning har qanday sharoitda ham xodim vaziyatni to'g'ri baholashi va tezkorlikda yechim topishi kerakligi borasidagi maslahatlariga amal qildim. Mahallalardagi xotin-qizlar faollari, otinoyilar va boshqa sohaviy xizmat xodimlari bilan hamkorlikni yo'lga qo'ydik. Va bu asta-sekin o'z samarasini bera boshladi.

Ma'lumot o'rnida ta'kidlash joizki, hududda o'tgan 2023-yil davomida 115 nafar xotin-qizga himoya orderi berildi. Shuningdek, ajrim yoqasiga kelib qolgan 100 ta oila yarashtirilib, 40 ta oiladagi nizolar bartaraf etildi. Notinch oilalar, boquvchisini yo'qotgan, turmushidan ajralganlar, yolg'iz onalar hamda ruhiy xasta ayollar ro'yxati shakllantirilib, hamkor tashkilotlar bilan profilaktik ishlar olib borildi. Mahallalarda, maktablarda, tashkilotlarda xotin-qizlar tomonidan sodir etilishi mumkin bo'lgan jinoyat va huquqbuzarliklarning oldini olish bo'yicha targ'ibot-tashviqot tabirlari hozirda ham davom ettirilmoqda.

– Mahallamizda bir oila boshi ichkilikbozlikka ruju qo'ydi, – deydi «Yangi qishloq» mahallasi

xotin-qizlar faoli Nargiza Bekmurodova. – Natijada tuppa-tuzuk ishidan ayrildi. Ustiga ustak, ayoliga tazyiq o'tkaza boshladi. Xullas, oiladagi sog'lom muhitga putur yetdi. Farida Erkayeva bilan shu oilani qayta tiklash uchun birgalikda ishladik. Dastlab ayolga himoya orderi berildi. Ichuvchi erga inspektor ushbu hujjatning huquqiy tomonlarini batafsil tushuntirdi. Qolaversa, uning bandligini ta'minlashda mutasaddilar o'z yordamini aymadi va u ishli bo'ldi. Hozirda shu oila ahil-inoq yashamoqda. To'g'risini aytsam, aynan shu holat yuzasidan yosh inspektorning oldiga borganimda, uning qo'lidan bir ish kelishiga u qadar ishonmaganman. Ammo men yanglish fikrlagan ekanman. Faridadagi dadillik, o'ziga ishonch va sinchkovlik sabab muammo o'z o'rnida, kattarmay hal etildi.

Yosh xodimani xizmat bo'yicha zimmasiga yuklatilgan vazifalarni astoydil bajarishida qaynonasi Mehri opa doim qo'llab-quvvatlaydi. Ayniqsa, turmush o'rtog'i Shahzod ayolining xizmati oson emasligini yaxshi tushunadi. Farida xizmat, oila ishlaridan bo'sh vaqti bo'ldi deguncha, kitob o'qiydi, yugurish bilan shug'ullanadi. U o'tgan yili ichki ishlar organlari xodimlari o'rtasida o'tkazilgan «To'maris izdoshlari» ko'rik-tanlovining respublika bosqichida 400 metr masofaga yugurish bellashuvlarida uchinchi o'rinni egallagan.

Gulnoza TURG'UNBOYEVA,
o'z muxbirimiz.
Samarqand viloyati.

TEATR — IBRAT MASKANIDIR

«Hayot – bu teatr, undagi odamlar – aktyorlar», degan edi ingliz dramaturgi Uilyam Shekspir. Daho ijodkorning ushbu fikriga tayanib «Teatr – bu hayot, uning bir parchasi» deyish ham mumkin. Zero, hatto rivoyat-u afsonalarga asoslangan teatr tomoshalar zamirida ham insonning hayot haqidagi tasavvurlari yotadi.

Ona yurtimizda teatr san'ati juda qadim tarixga ega. Unig ildizlari ibtidoiy jamoa davriga borib taqaladi. O'sha zamonlarda ajdodlarimiz ov va boshqa mehnat jarayonlarini taqlidiy raqslar, jangovar o'yinlar hamda xalq o'yinlari shaklida ifoda etishgan.

Sharafiddin Ali Yazdiy, Ibn Arabshoh, Klavixolarning ma'lumotlariga qaraganda, Amir Temur saltanati poytaxtida va boshqa yirik shaharlarda teatrlashgan tomoshalar namoyish qilingan. XIX asrning ikkinchi yarmida esa Qo'qonda Zokir qiziq boshchiligida bir guruh qiziqchilar, Buxoroda To'la masxara yetakchiligidagi masxarabozlar xalq orasida mashhur bo'lgan. Abdulla Qodiriyning «Mehrobdan chayon» romanining «Xon ko'ngil olmoqchi», «Qiziqqlar» boblarida aynan Zokir qiziq rahbarligidagi qiziqchilarning Xudoyorxon saroyidagi tomoshalaridan bir parcha aks etgan.

Turkistonda tom ma'nodagi teatrga Mahmudxo'ja Behbudiyning «Padarkush» asari yaratilganidan so'ng asos solindi. Muallifning o'zi asarini janr jihatdan «milliy fojia» deb atagan. «Padarkush» dastlab 1914-yilning 15-yanvarida Samarqandda, o'sha yilning 27-fevralida esa Toshkentda sahna yuzini ko'rdi. Abdulla Avloniyning «Turon» havaskorlik teatr truppasi 1914 – 1916-yillarda butun Farg'ona vodiysi bo'ylab spektaklni namoyish etdi. Hech mubolag'asiz aytish mumkinki, mazkur teatr tomoshasi g'aflat uyqusida yotganlarni go'yoki uyg'otib yubordi. Zero, Behbudiyning o'zi ham «Oyna» jurnalining 1914-yil 29-sonida chop etilgan «Teyotr nadur?» maqolasida «Teyotr ibratnamodur, teyotr va'xonadur, teyotr ta'zir adabdir. Teyotr o'ynadurki, umumiy hollarni anda mujassam va namoyon suratda ko'zliklar ko'rib, kar-quloqsizlar eshitib, asarlanur. Xulosa: teyotr va'z va tanbeh etguvchi hamda zararlik odat, urf va taomilni, qabih va zararini ayon ko'rsatguvchidir», – deb yozgan edi. «Padarkush» asari garchi hozirgi mezon bilan o'lchaganda, mazmunan nihoyatda sodda bo'lsa-da, ushbu

talablarga to'la javob berardi. Yuqoridagi talablar bugungi kunda ham o'zgartirani yo'q. Bizning davrimizda ham teatr ibrat maskani hisoblanadi. Ushbu san'at dargohiga qadam ranjida qilgan inson tomoshadan so'ng o'zi uchun ibrat, saboq olib qaytishi lozim.

Teatr nihoyatda kuchli tarbiyaviy ta'sir kuchiga ega. Shuning uchun mustaqillik yillarida mazkur san'at turi rivojiga alohida e'tibor

qaratildi. Istiqloq davrida teatr repertuarlarida tarixiy mavzularga keng o'rin berildi. Bahouddin Naqshband, Imom al-Buxoriy singari ulug' allomalarimizning hayoti va faoliyatini yorituvchi asarlar sahnalashtirildi. Ayniqsa, Amir Temur bobomiz va temuriylar to'g'risidagi spektakllarni xalqimiz sevib tomosha qildi. Shuningdek, teatr milliy qadriyatlarimizni ulug'lash, kuchaytirishda muhim ahamiyat kasb etdi. Shu o'rinda «Chimildiq», «Checha» kabi ko'plab spektakllarni eslab o'tish joiz.

Farg'ona, Xiva, Qarshi, Namangan, Termiz shaharlarida qo'g'irchoq teatrlari ish boshladi. O'zbek Milliy akademik drama teatri uchun zamonaviy, muhtasham bino qurib berildi. Teatr san'atini rivojlantirish maqsadida bir qator xalqaro anjumanlar o'tkazildi.

Ayniqsa, so'nggi yillarda teatr san'atini yanada taraqqiy toptirish maqsadida davlatimiz tomonidan har tomonlama g'amxo'rlik qilinmoqda. Xususan, 2018-yil 5-yanvarda Vazirlar Mahkamasining «2018–2022-yillarda davlat teatrlarining moddiy-texnik bazasini mustahkamlash va ularning faoliyatini rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida»gi qarori qabul qilindi.

Respublika Ma'naviyat va ma'rifat kengashining 2023-yil 22-dekabr kuni Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev raisligida bo'lib o'tgan kengaytirilgan yig'ilishi mamlakatimiz teatrlari rivojida tub burilish yashashi shubhasiz. Chunki shoir va yozuvchilar, madaniyat va san'at namoyandalari, soha mutasaddilari ishtirok etgan ushbu tadbirda Yurtboshimiz bu borada muhim vazifalarni belgilab berdi.

Unga ko'ra yaqin orada teatr san'atini rivojlantirish bo'yicha dastur ishlab chiqiladi. Ushbu dastur eng yaxshi pyesalar uchun ijodiy buyurtma berish, ijodiy va yordamchi xodimlarning chet el teatrlarida mahoratini oshirish, yosh rejissyorlarni qo'llab-quvvatlash uchun Mannon Uyg'ur nomidagi mukofot ta'sis etish kabi bir qator chora-tadbirlarni o'z ichiga oladi.

Bundan buyon korxonalar va muassasalarda **oyning bir kuni «Teatr kuni»** sifatida belgilanib, xodimlarning teatrlarga borishi yo'lga qo'yiladi.

Bu nafaqat teatrlarning moddiy-texnik bazasini mustahkamlaydi, balki hamyurtlarimizning ma'naviyatini, estetik didini yuksaltirishda muhim omil bo'ladi.

Ammo teatrlar ibrat maskani vazifasini to'laqonli bajarishi uchun soha vakillariga qo'yiladigan talab ham kuchayishi tabiiy. Avvalambor, dramaturglar maishiy mavzularga o'ralashib qolmasdan, ijtimoiy mazmun-mundariyasi salmoqli asarlar, el-yurt taqdiriga, kelajagiga daxldorlik hissi bilan yashaydigan, faol fuqarolik pozitsiyasiga ega zamonamiz qahramonlari obrazlarini yaratishlari kerak.

Rejissyorlar teatrnı muqaddas dargoh bilib, xoh zamonaviy mavzuda bo'lsin, xoh tarixiy yo'nalishda bo'lsin, dramatik asarlarni mahorat bilan sahnalashtirishlari lozim. Zero, bu ulug' dargohda Mannon Uyg'ur, Toshxo'ja Xo'jayev, Bahodir Yo'ldoshev singari san'at darg'alari faoliyat ko'rsatgan.

Aktyorlarimiz sahnani muqaddas bilib, o'zlariga topshirilgan katta-kichik rollarni maromiga yetkazib, qoyilmaqom qilib ijro etishlari darkor. Zero, yurtimizning teatr sahnalarida Abror Hidoyatov, Shukur Burhonov, Nabi Rahimov, Zikir Muhammadjonov, Lutfixonim Sarimsoqova,

Olim Xo'jayev, Zaynab Sadriyeva kabi san'at darg'alarining izlari qolgan.

O'zbekiston xalq shoiri Rauf Parfi san'atkor tilidan shunday yozgan edi:

**Hammasi tugadi, tugadi axir,
Parda tushirildi,
tomosha tamom.
Biroq sahna uzra hal
bo'lgan taqdir
Mening yuragimda
qilmoqda davom.**

Ha, ana shunday butun vujudi bilan o'z ishiga berilgan teatr san'atkorlarigina tomoshabin tahsiniga, olqishiga sazovor bo'ladi.

Xullas, davlatimiz rahbarining e'tiboridan ruhlangan teatr san'atiga daxldor har bir shaxs o'z vazifasini sidqidildan bajaradi deb ishonamiz, umid qilamiz. Shundagina tomoshabin spektakl namoyishi paytida sahnada aks etgan hayot bilan yashaydi. Tomoshadan so'ng ham o'ylashda, mushohada yuritishda davom etadi, yaxshilarga yondashadi, yomonlikdan qaytadi. Qisqa qilib aytganda, spektakl namoyishidan ibrat oladi, tegishli xulosa chiqaradi.

Bobomurod TOSHEV.

JAZONI IJRO ETISH TIZIMIDA

XIZMAT INTIZOMI BILAN UYG'UNLIKDA

jangovar tayyorgarlikni kuchaytirish borasidagi choralar xodimlarimizning vatanparvarlik ruhini kuchaytirib, kasbiy salohiyatini yuksaltirmoqda.

Mahkumlar o'rtasida ham ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar, ko'rik-tanlov va musobaqalar reja asosida tashkil qilinayotir. Ular uchun 2000 dan ortiq badiiy adabiyotlarni o'zida jamlagan alohida kutubxona ham mavjud. Viloyat Hunarmandlar uyushmasi mutaxassislari yordamida 127 nafar mahkum kasb-hunar egallab, tegishli sertifikatlariga ega bo'ldi.

IIV huzuridagi Jazoni ijro etish departamentining Uchinchi mintaqaviy muvofiqlashtirish markazi tarkibiga kiruvchi Jizzax viloyatidagi 29-son manzil-koloniya mingdan ortiq kitobga ega kutubxona xodimlarimiz xizmatida. Ular o'qigan badiiy adabiyotlari yuzasidan oyda bir marta o'zaro fikr almashib turishadi. Qolaversa, 2023-yilda Sharof Rashidov, Hamid Olimjon va Zulfiya hamda «Qatag'on qurbonlari xotirasi» muzeylarida bo'lib, eksponatlar bilan tanishishdi. Viloyat drama teatri spektakllarini tomosha qilish esa jamoamiz uchun an'anaga aylangan.

Tabiiyki, bu kabi tadbirlar xizmat intizomi va qonuniylikni mustahkamlash ishlari bilan uyg'unlikda amalga oshirilmoqda. O'z navbatida, «xodimbay» usulida soha vakillarining

yashash sharoitlari hamda oila a'zolari bilan munosabatlari o'rganilyapti. Bundan tashqari, Jizzax davlat pedagogika universiteti professor-o'qituvchilari tomonidan mu-

rakkab vaziyatlarga yechim topish, mahkumlar bilan muloqotni to'g'ri yo'lga qo'yish, ruhiy zo'riqishlarga barham berish kabi mavzularda psixologik treninglar tashkil qilina-yotir.

O'tgan yilning iyul oyida jazoni ijro etish muassasalari o'rtasida uyushtirilgan respublika miqyosidagi ko'rik-tanlovda jamoamiz «Eng yaxshi manzil-koloniya» nominatsiyasida birinchi hamda yana 3 ta nominatsiya bo'yicha uchinchi o'rinni qo'lga kiritdi. Umuman olganda, intellektual va

Ayni vaqtda koloniya qoshida tikuv, paypoq to'qish, payvandlash, eshik va deraza romlari yasash hamda mebelsozlik sexlari faoliyati yo'lga qo'yilgan. Mahkumlarning bilimlarini oshirish va bandligini ta'minlashga qaratilgan tadbirlardan ko'zlangan maqsadimiz ularning qayta jinoyat sodir etishlarining oldini olish, ozodlikka chiqqanlaridan so'ng hayotda o'z o'rinlarini topishlariga ko'maklashishdan iboratdir.

Husniddin QARSHIBOYEV,
mayor.

TERGOVNI BILIMDONLAR OLIB BORADI

«HIJOB»DAGI O'G'RILAR

Andijon shahrida yashovchi tadbirkor Said Xo'jayev (ism-shariflar o'zgartirildi) viloyat IIBga ariza bilan murojaat qilib, noma'lum shaxslar uning uyidan katta miqdordagi pulni o'g'irlab ketganini bildirdi.

Olib borilgan tezkor-qidiruv tadbirlari davomida qo'shni Barchinoy Yusupova va uning qarindoshi Lolaxon Akbarova jinoyatni sodir etishda gumon qilindi.

– Dastlabki tergov chog'ida tadbirkor S. Xo'jayevning xonadonida tunu kun ishlaydigan to'rtta videokuzatuv kamerasi o'rnatilgani aniqlandi, – deydi viloyat IIB huzuridagi Tergov boshqarmasi katta tergovchisi, katta leytenant Nodirjon Ahmadjonov. – Pul mablag'larini o'g'irlash ikki hafta mobaynida sodir etilgan. Videokuzatuv kameralariga yuzlari berkitilgan ayollar tushib qolgan.

Ma'lum bo'lishicha, jabrlanuvchining oilasida egizak o'smir qizlar bo'lgan.

Ular o'z tanish do'stlariga qo'ng'iroq qilish maqsadida qo'shni Barchinoyning uyiga tez-tez chiqib turishgan. Bir kuni Barchinoy hazillashib, o'g'il bolalar bilan gaplashayotganini ota-onasiga aytib berishini aytadi. Shunda opa-singillardan biri o'z uyiga kirib ketib, qo'lida 100 dollarlik pul bilan qaytib keladi va uni indamaslik evaziga qo'shnisiga beradi.

Shu kabi «operatsiya»ni Barchinoy bir necha bor takrorlaydi. Bu voqealardan uning qarindoshi Lolaxon Akbarova ham xabardor edi. «Oltin koni» topilganini anglab yetgan ayollar qizlardan pulni qayerdan olayotganini surishtirishadi. Egizaklar esa hech bir shubhaga bormay, pulni otasining

omonatlari saqlanadigan javondan olishlarini ma'lum qilishadi. Buni eshitgan ayollar qo'shni uydan pul o'g'irlashni rejalashtirishadi. Xo'jayevlar o'z xonadoniga videokuzatuv kameralari o'rnatganini Barchinoy yaxshi bilardi. Shu bois uyga hijobda kirishni taklif qiladi.

Yotoqxonadagi javonni topish qiyin bo'lmaydi. Barchinoy uning tortmasini ochib, zich o'ramdagi dollar dastalariga ko'zi tushadi. So'ngra qo'lga ilingan bir dastani olib, uyni tark etadi.

Bir-ikki kundan keyin «ishga» Lolaxon jo'natiladi. U ham Barchinoyning harakatlarini takrorlagan holda, ortiga o'n ming dollar o'lja bilan qaytadi.

Ikkovlon pullarni sarflay boshlashdi. Qimmatbaho muzlatgich, Lolaxonning bir yashar o'g'liga qiymati 3 million so'mdan ziyod bo'lgan akkumulyatorli

bolalar avtomobili sotib olishadi. Xullas, ko'ngli tusagan hamma narsani xarid qilishadi.

Ular «oson topilgan» pullar tugashi bilan qo'shning jamg'armasidan pul o'g'irlash harakatlarini yana bir necha bor muvaffaqiyatli amalga oshirishadi. Umumiy hisobda ayollar 93 ming dollar o'g'irlashadi. Javon tortmasida hali so'm dastalari qolgan edi. Lekin «ish» ulargacha yetib bormadi. Said Xo'jayev yaqin og'aynisining to'yiga o'tlanayotib, javonga ko'z tashlaydi va dollarlar g'oyib bo'lganini ko'rib, vahimaga tushadi. So'ng tadbirkor ichki ishlar organiga murojaat qiladi.

O'g'rilar qo'lga olinib, ularga nisbatan O'zbekiston Respublikasi Jinoyat kodeksining tegishli moddalariga bilan jinoyat ishi qo'zg'atildi.

Boris KLEYMAN,
o'z muxbirimiz.

Andijon viloyati.

★ Страницы недавней истории

ПРОЙДЯ ПУТЬ ИСПЫТАНИЙ

Репрессии не щадили ни талант, ни заслуги перед Родиной, ни искреннюю преданность ей. Каждому могли быть предъявлены надуманные, абсурдные обвинения. Это страшное прошлое нельзя вычеркнуть из национальной памяти, невозможно ничем оправдать.

Сложно в словах передать глубину трагедии, которую довелось пережить народу: разлучали семьи, мужей и жен, родителей и детей. С необоснованной репрессией в те годы столкнулся и ныне покойный полковник в отставке Саркис Вартанович Калуст'ян...

15 мая 1937 года в городе Севастополе Российской Федерации в семье Вартана Калуст'яна и Сатеник Ташиян родился второй сын, которого назвали Саркисом. Его детство пришлось на военные годы. Отца арестовали. Семью отправили в Сырдарьинскую область Узбекистана. Мать, оставшись с двумя детьми, стала труженицей тыла. Она усердно работала в колхозе, помимо вспашки земли и сева, убирала урожай с полей.

В 1945 году С. Калуст'ян был принят в первый класс местной школы. После ее окончания в 1956 году, приехал в Ташкент, продолжил учебу в строительном техникуме. Затем последовали студенческие годы в Ташкентском государственном университете.

С юности привыкший к принятию взвешенных решений, Саркис Калуст'ян, получив высшее юридиче-

XX век в истории страны знаменателен не только высокими достижениями. На долю народа также выпали тяжелые потрясения. Тысячи людей стали жертвами произвола тоталитарного строя, подверглись репрессиям за политические убеждения, по социальным, национальным и иным признакам. Преследовались рабочие и дехкане, ученые, деятели культуры, инженеры и военачальники, государственные служащие.

ское образование, определился с дальнейшей дорогой в жизни: он решил связать судьбу со службой в органах внутренних дел. Первым шагом на этом пути стала работа оперуполномоченным в подразделении уголовного розыска ГУВД г. Ташкента. Добросовестно выполняя возложенные задачи, проявил себя перспективным офицером.

В 1963 году Саркис Вартанович был переведен в следственное отделение при ГУВД. В новой должности герой очерка вновь проявил неиссякаемую работоспособность.

Ему поручали расследовать многоэпизодные уголовные дела. С. Калуст'ян вел следствие тактически грамотно, полно и объективно. Он тщательно готовился к каждому следственному действию. При этом всегда был готов оказать помощь коллегам, молодым сотрудникам.

В 1973 году Саркис Вартанович был назначен на должность

начальника Следственного управления МВД Узбекистана. На этом ответственном посту он служил в течение 11 лет, зарекомендовав себя талантливым руководителем.

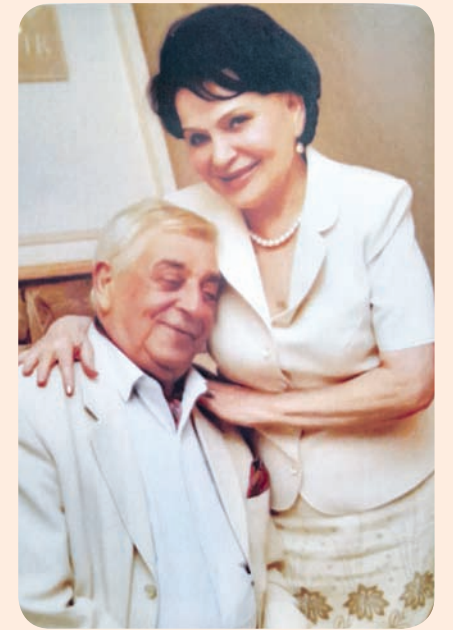
Обладая высокой профессиональной подготовкой, специализируясь на расследовании сложных уголовных дел, организовывал работу в тесном контакте с оперативными службами уголовного розыска.

За усердие в службе С. Калуст'ян неоднократно поощрялся руководством. Он был награжден орденами «Знак Почета», «Трудового Красного Знамени», медалями, нагрудным знаком «Заслуженный работник МВД».

Стремление к постоянному самосовершенствованию было его кредо.

В середине 80-х годов Саркис Вартанович проявит стойкость, столкнувшись с беззаконием и произволом со стороны скандально известных следователей прокуратуры бывшего Союза. Он не пошел на сделку с совестью, мужественно выстоял перед угрозами, сохранил веру в торжество справедливости, когда был привлечен к уголовной ответственности по сфальсифицированному делу, впоследствии прекращенному за отсутствием события преступления.

В ходе предъявления обвинений, допросов, обысков С. Калуст'ян вел себя достойно. Это подчеркивали участники процесса: сразу после ареста, он занял позицию отказа от дачи показаний, придерживаясь ее на протяжении всего следствия по его делу.

– С Сержиком Вартановичем прожили 26 лет, наполненных счастьем, – делится Галина Мельникова, с нежностью произнося имя супруга. – Он был не просто моим любимым мужчиной, но и верным другом, защитником. С теплотой и благодарностью вспоминаю годы, проведенные рядом с ним. Он был Человеком с большой буквы, всегда готовым проявить терпение, сострадание. Именно поэтому он выдержал все необоснованные нападки в свой адрес, оставил о себе добрую и светлую память в сердцах всех, кто его знал.

Через полгода содержания под стражей С. Калуст'яна, Генеральная прокуратура СССР отказала в дальнейшем продлении срока.

Супруга Саркиса Вартановича, представитель первого поколения дикторов республиканского телевидения, народная артистка Узбекистана Галина Мельникова отмечает, что он редко делился воспоминаниями о периоде ареста, однако знает, что два раза объявлял голодовку, не мог смириться с ложными обвинениями, которые ему предъявлялись.

Саркис Вартанович был убежден, что справедливость обязательно восторжествует. Так и произошло: после провозглашения независимости Узбекистана его восстановили на службе.

Судьба героя очерка – пример стойкости. Он был яркой личностью, глубоко предан профессии.

Вот уже девять лет как среди нас нет Саркиса Вартановича Калуст'яна. Но он навсегда останется в наших сердцах как человек, который свято хранил верность профессиональному долгу, отдал лучшие годы служению Родине.

Азиза БОХОДИРОВА,
капитан.
(Фотографии из архива.)

ORZUNING TUG'ILISHI

Surayyo bolaligida shifokor bo'lishni orzu qilardi. Ammo ota-onasining ra'yiga qarab Navoiy davlat pedagogika institutiga o'qishga kirdi. Ichki ishlar organlari xodimlarining oliy ta'lim muassasasida o'tkazgan targ'ibot tadbiri uning hayotida tub burilish yasadi.

... Bundan 8 yil muqaddam ilk xizmat faoliyatini boshlagan Surayyo Abdullayeva o'tgan yillar davomida turli lavozimlarda faoliyat ko'rsatdi. Ayni paytda Navoiy shahar IIB HPB xotin-qizlar masalalari bo'yicha katta inspektori sifatida ish olib borayotgan qahramonimiz 2023-yilda IIV Akademiyasini sirtidan yakunlashga ham ulgurdi. Lavhamiz qahramoni o'z vazifasiga mas'uliyat bilan yondashishi, izlanuvchanligi tufayli safdoshlari orasida obro'-e'tibor qozongan. Ayniqsa, xizmat hududida targ'ibot ishlari, jinoyat sodir etishga moyil ayollar bilan profilaktik suhbatlar olib borishida pedagogligi qo'l kelmoqda.

«Ishonch» mahallasida istiqomat qilayotgan Akobir

(ismlari o'zgartirildi) birinchi turmushidan ajrashgach, ota-onasining qistovi bilan buxorolik Yodgoraga uylandi. Bir necha oy ahil-inoq hayot kechirishdi. Yodgora turmushidan mamnun edi. Ammo keyin eri ichkilikka ruju qo'yib, kunda janjal ko'taradigan odat chiqardi. Kunlarning birida Yodgorani uydan haydab soldi.

Bundan xabar topgan Surayyo Abdullayeva mahalla faollari, hududiy profilaktika inspektori bilan maslahatlashib birinchi navbatda himoya orderi rasmiylashtirishga kirishishdi. Yodgoraning shu xonadonda yashashga qonunan haqqi borligini eriga tushuntirdi. Mahalladagi ko'pni ko'rgan keksalar esa yigitga ota-onasi qarigan chog'ida ularning halovatini buzmasligi lozimligini uqtirishdi.

Birgalikdagi sa'y-harakatlar besamar ketmadi. Oila saqlab qolindi. Buning uchun ro'zg'ori buzilishini xohlamagan Yodgora katta leytenant Surayyo Abdullayevadan juda minnatdor.

– Ayollarimiz avvallari sport bilan shug'ullanishga biroz uyalishardi, buning ustiga maxsus joylar va murabbiylar yo'q edi. Mahallamizda Surayyoxonning tashabbusi bilan bizlar uchun sog'lomlashtirish-sport mashg'ulotlari tashkil etilgani ayni muddao bo'ldi. Mashg'ulotlar tufayli ham ruhan, ham jismonan tetiklashyapimiz, – deydi Torobiy mahallasida istiqomat qilayotgan 63 yoshli Dilbar Xolova.

Katta leytenant Surayyo Abdullayeva uyushmagan, vaqtincha ishsiz, jinoyat sodir etishga moyil, ayniqsa, jazoni ijro etish muassasasidan jazosini o'tab kelgan xotin-qizlarga alohida e'tibor qaratyapti. Ularni sog'lom turmush tarziga yo'naltirish, ish bilan ta'minlash borasida mahalla va boshqa tashkilotlar bilan hamkorlikda ish olib bormoqda.

Mahliyo XOLOVA,
o'z muxbirimiz.

Navoiy viloyati.

JINOYAT MUHOKAMASI

HAMMASIGA QARZ SABAB...MI?

Sobit (ismlar o'zgartirildi) va Obidning yoshi o'rtasida bir muchal farq bor. Ular Obidning tog'asining to'yida tanishishdi. Fe'li-tabiati bir-biriga mos tushdimi, ishqilib, ikkalasi qadrdon bo'lib qoldi.

Shu orada Obid xorijga ishlagani ketdi. Qaytgach, ishlab topgan mablag'i evaziga uyi ta'mirini boshlash uchun Sobitdan maslahat so'radi. Qish fasli bo'lgani uchun ta'mirni bahorda boshlashni maslahat bergan «aka» undan avtomashina sotib olishga sal qiyalayotganini aytib, qarz so'radi. Tabiiyki, Obid yo'q demadi, ikki oy muddatga qarz berdi.

Ammo oradan yarim yil vaqt o'tsa hamki, «aka» turli bahonalar bilan qarzini qaytarishni paysalga soldi. Oxir-oqibat o'rtada nizo kelib chiqdi. Janjal paytida «uka» «aka»siga og'ir tan jarohati yetkazdi...

Qarshi shahridagi «Temiryo'lchilar» madaniyat saroyida ushbu jinoyat muhokamasiga bag'ishlangan yig'ilish bo'lib o'tdi. Unda viloyat

hokimligi, Ichki ishlar boshqarmasi, Qarshi shahar sektorlari rahbar xodimlari, mahallalar vakillari qatnashdi.

Yig'ilishda «Geolog» mahallasida sodir etilgan jinoyatning kelib chiqish sabab va omillari, huquqiy oqibati haqida atroflicha so'z yuritildi. Mahalla faollari, qarindoshlar va boshqa mas'ullarning holat ishtirokchilarining hayoti, turmush tarzi bilan qiziqmagani, loqaydligi jinoyatni yuzaga kelishiga sabab bo'lgani tanqid qilindi. Holat yuzasidan mutasaddildan izoh so'ralib, mahallalarda ishni jonlantirish, xususan,

«Geolog» mahalla fuqarolar yig'ini yettiligi zimmasiga kelgusida bu kabi holatlarning oldini olish borasida aniq vazifalar yuklandi.

Bugun mamlakatimizda jinoyatchilikni «mahallabay» jilovlash, aholining kundalik hayotidan boxabar bo'lish, ijtimoiy-maishiy muammolarini hal etish bo'yicha «mahalla yettiligi» tashabbuskorlik ko'rsatishi turli ko'ngilsiz holatlarning oldini olishiga xizmat qilishi qayd etildi.

Sodiq RAHIMOV,
o'z muxbirimiz.

Qashqadaryo viloyati.

KECHA-KUNDUZ, SOZ HOLATDA

Xorazm viloyati IIB Axborot texnologiyalari, aloqa va axborotlarni himoyalash bo'limi xodimlari zimmasidagi vazifalarni sidqidildan bajarib, bu borada muayyan ijobiy natijalarga erishmoqdalar. Bu sa'y-harakatlar natijasida soha zamon talablari darajasida takomillashib bormoqda.

Ma'lumki, turli ommaviy tadbirlar o'tkazilayotgan paytda aloqa vositalari, texnik jihozlar har qachongidan ham aniq va talab darajasida ishlashi lozim. Buning uchun shaxsiy tarkib qo'lidagi, transport vositalaridagi aloqa vositalari texnik ko'rikdan o'tkazilib, ularning uzluksiz ishlashi ta'minlanayapti. Shuningdek, xizmatga jalb qilingan xodimlarning radiochaqiruv raqamlari, aloqani tashkil etish chizmalari ishlab chiqilib, o'zaro axborot almashinuvi qat'iy qoida va talablarga rioya etilgan holda nazorat qilinmoqda.

Bo'limda lokal va global kompyuter aloqa tarmoqlari, kompyuter dasturlarini amalga joriy etish bo'yicha ham samarali ishlar amalga oshirilmoqda. Xususan, viloyat ichki ishlar organlaridagi zamonaviy kompyuter vositalarida o'nlab amaliy dasturlardan samarali foydalanilyapti. Ushbu kompyuter vositalari yordamida

Suratda: podpolkovnik Sardor Norboyev, bosh mutaxassis, mayor Murod Davletov hamda katta muhandis, serjant Bekzod Husinovlar xizmat paytida.

himojalangan ma'lumot almashinuvi yo'lga qo'yilgan.

Viloyat hududidagi 520 ta ichki ishlar organlari tayanch punktida xizmat olib borayotgan profilaktika inspektorlarining xizmat xonalariga optik tolali kabellar o'rnatilgan. Ushbu tizim «Mahalla-6» ta'rif rejasiga ulanib, «TE Mobile» videokonferens-alloqa dasturiy ta'minoti bilan ta'minlangan va ma'muriy sud jarayonlarida onlayn tarzda ishtirok etish imkoniyati yaratilgan.

Hozirgi kunda viloyat ichki ishlar organlariga 682 ta videokuzatuv kamerasi integratsiya qilingan bo'lib, ulardan 192 tasi Xavfsiz turizmni ta'minlash boshqarmasi hamda «Ichan qal'a» davlat muzey-qo'riqxonasiga, 197 tasi tumanlar hududidagi aholi gavjum joylarga, 40 tasi yo'l harakati xavfsizligi yo'nalishida o'rnatilgan. Bundan tashqari, mahallalardagi kuzatuv kameralarini tayanch punktlariga integratsiya qilish, ko'p qavatli turarjoylar atrofi,

o'quv va davolash muassasalarining kirish qismlari, ko'cha va chorralarga kameralar o'rnatish ishlari davom etmoqda. Shuningdek, joriy yilda 44 mlrd so'mlik loyiha asosida Urganch shahri hududidagi 244 ta ob'yektga 450 ta kuzatuv kamerasini o'rnatish va ularni viloyat IIBga integratsiya qilish rejalashtirilgan.

Xudoybergan JABBOROV,
o'z muxbirimiz.

Xorazm viloyati.

HUJJATGA E'TIBORSIZ BO'LMANG

Keyingi vaqtda qadimiy va tarixiy shahar – Qarshiga keluvchi sayyohlar soni tobora ortmoqda. Chet ellik hamkorlar bilan qator investitsiya loyihalarining amalga oshirilayotgani ham bu yerga mehmonlar tashrifini kuchaytirdi. Bu jarayonda, albatta, xorijlik mehmonlarning yurtimizda bo'lish va mavjud hujjat tartibotiga amal qilishi muhim sanaladi.

O'tgan yili shahar IIOFMB Migratsiya va fuqarolikni rasmiylashtirish bo'limi tomonidan 1924 nafar chet el fuqarosi vaqtinchalik ro'yxatga olindi. Shahar hududi-

da doimiy hisobda turib yashab kelayotgan chet el fuqarolari va fuqaroligi bo'lmagan shaxslarning yashash manziliga borib o'rganish ishlari olib boril-

moqda. Masalan, «Oqshom plaza» mehmonxonasida o'tkazilgan tekshiruvda chet el fuqarosi belgilangan tartibda «Ye-mehmon» dasturi orqali vaqtincha ro'yxat-

ga olinmagani aniqlandi. Holat yuzasidan ma'muriy bayonnoma rasmiylashtirildi. Shuningdek, xorijliklarga uylarida noqonuniy yashashiga sharoit yaratib bergan 26 nafar shaxsga nisbatan bayonnoma tuzilib, ulardan belgilangan miqdorda jarima undirildi. Mamlakatimizda bo'lish, turarjoy tanlash tartib-qoidalarini buzgani 35 nafar chet el fuqarosiga ham tegishli chora ko'rildi. Umuman olganda, shahar hududida o'tkazilgan «Pasport-viza» profilaktik-ogohlantiruv tad-

birlari davomida 2899 kishi pasport tizimi qoidalarini buzgani aniqlandi.

Shu o'rinda ta'kidlash kerakki, oramizda o'z shaxsini tasdiqlovchi hujjatlarga loqaydlik bilan qaraydigan fuqarolar ham uchrab turadi. O'tgan yili ana shunday e'tiborsizlik tufayli pasportini yo'qotgan 1554 nafar fuqaroning hujjatlari tiklanib, ularga yangi identifikatsiya ID-kartalari topshirildi.

Iltom QURBONOV,
katta serjant.

Qashqadaryo viloyati.

Урок духовности и просвещения

ТЕАТР – ОЧАГ ПРОСВЕЩЕНИЯ И ВОСПИТАНИЯ

Огромно значение театрального искусства в жизни человека и общества, в обогащении мировоззрения людей. Просветитель Махмудходжа Бехбуди утверждал, что театр – это поистине храм искусства и просвещения, где можно найти ответы на сложные нравственные вопросы. Театр призывает людей к добру, способствует воспитанию благородных качеств, высокой духовности.

Театральное искусство Узбекистана имеет богатую историю. Корни его уходят в народную культуру: фольклору, сказителям, костюмированным музыкально-танцевальным и обрядовым действиям, выступлениям комедиантов-масхарабозов. О том, что в столице и крупных городах империи Амира Темура можно было стать свидетелем ярких представлений, писали Шарифиддин Али Яздий, Ибн Арабшош, Руи Гонсалес де Клавихо.

Во второй половине XIX века в Коканде, Бухаре были популярны выступления групп Зокира кизика, Тулы масхара.

Однако появление в Туркестане узбекского театра в современном понимании связано с постановкой 15 января 1914 года в Самарканде, 27 февраля того же года в Ташкенте спектакля по трагедии Бехбуди «Падаркуш» («Отцеубийца»), а также с созданием по инициативе Абдуллы Авлони, Мунавваркори Абдурашидхонова, других представителей джадидизма труппы «Турон», состоявшей из трех десятков постоянных актеров.

Выступая в Ташкенте на церемонии открытия первого национального театра, Мунавваркори Абдурашидхонов произнес:

«Сцена театра похожа на зеркальную комнату, где со всех сторон отражаются положительные и отрицательные стороны каждого, кто входит в нее, где каждый видит свои достоинства и недостатки и извлекает из них должные уроки».

За период существования труппой «Турон» было поставлено порядка двадцати пьес, в которых нашли отражение насущные жизненные проблемы. Позже в Андижане, Бухаре, Хорезме, Коканде начали действовать самодеятельные театральные кружки, ставшие впоследствии профессиональными коллективами. Драматургия и театр были важнейшими проводниками идей джадидизма в начале XX века.

Театр обладает огромной воспитательной силой. В Узбекистане данному виду искусства уделяется особое внимание. Расширяется репертуар, в том числе и на основе драм, посвященных великим личностям – Амиру Темуру, Иمامу Бухари, Джалолиддину Мангуберды, Тумарис, Мирзо Улугбеку, Алишеру Навои, Бабуру Мирзо, Нодирабегим и др. Начали функционировать новые театры, среди которых Маргиланский городской театр музыки макома. Для Узбекского национального академического драматического театра возведено здание, отвечающее международным стандартам. В целях дальнейшего развития театрального искусства проводятся крупные конференции и форумы.

Театральная жизнь республики весьма многообразна. Зрителям гостеприимно распахивают двери

новые режиссерские и актерские силы. С успехом продолжают традиции Маннона Уйгура, Аброра Хидоятова, Шукура Бурханова, Наби Рахимова, Зикира Мухаммаджонова, Лутфи Сарымсаковой, Зайнаб Садриевой, Баходира Юлдашева молодое поколение мастеров сцены.

В театральном искусстве отчетливо выделяются тенденции, тесно переплетающиеся с происходящими в стране изменениями. Творческие коллективы обращаются к наследию Чулпана, Фитрата, Кадыри, осмысливают события и факты отечественной истории. Создаются яркие художественные образы современников. На сценах идут также спектакли по классическим произведениям Софокла, Шекспира, Мольера, Стринберга, Ионеско, Чехова, Дюрренматта.

Современный театр убедительно демонстрирует гармоничное развитие культуры Узбекистана – культуры уникальной, бережно хранящей самобытность, но не замкнутой, а открытой миру.

В ходе расширенного заседания Республиканского совета по духовности и просветительству Президент Шавкат Мирзиёев отметил, что в стране будет продолжена деятельность по развитию театрального искусства. В данном направлении будет принята программа, предусматривающая творческие заказы на лучшие пьесы, учреждение премии им. Маннона Уйгура и др. Глава государства предложил объявить один день месяца «Днем театра» в государственных органах и учреждениях.

Нынешнее стремительно меняющееся время ставит важные задачи. Прежде всего, по защите нашего народа от идеологических угроз, укреплению в сердцах юношей и девушек чувства преданности Родине, уважения национальных и общечеловеческих ценностей. На этом пути театральное искусство служит школой эстетического, духовного и нравственного воспитания.

Радик ТУМΠΑРОВ,
соб. корр.

▶ **НАВОИЙ ТАВАЛЛУДИГА 583 ЙИЛ**

ЭЙ КЎНГУЛ, ЧУНКИМ ЭРУР ИШҚИНГ АЁН ЁР ОЛДИДА...

Ҳазрат Мир Алишер Навоийдек беқиёс истеъдод, буюк ижод соҳиблари дунё адабиётида бармоқ билан санарли. Ул зотнинг бой ва бетакрор мероси салкам олти асрдан бери, наинки туркий улуслар, балки жаҳон аҳлини эзгуликка, меҳр ва садоқатга, инсонийлик ва ватанпарварликка ундаб келади.

Шу пайтга қадар ўзбек ва жаҳон олимлари буюк бобокалонимизнинг ҳаёти ва ижодини тадқиқ этиб келишади. Ҳар гал унинг маънолар уммонидан янги ва бебаҳо жавоҳирлар топишади. Шубҳа йўқки, у қолдирган мерос ҳар замон, ҳар маконда инсоният учун бебаҳо маънавий озиқа бўлиб хизмат қилишда давом этади.

Улки шаккардек лабиға тўтийи жондур магас,
Не учун сўрмас мени бедилни, сўрмоқ айб эмас.

Гар ҳавас қилдинг лабини, эмди бас қил, эй кўнгул,
Тарки жон эттинг бу ғамдин гар ҳавасдур ушбу бас.

Эй Масиҳим, мен қатли ишқмен, тиргуз мени,
Чун нафаснинг жони бор, эй жон, қабул эттинг нафас.

Бир йўли буткар ишимни, гарчи хасдек хормен,
Чун бутарай сарвқад гул теграсида хору хас:

Гар Навоий жони жисмидин чиқиб кўюнг тилар,
Не ажаб, булбулға бўстон яхшироқдурким, қафас.

Кимиким ёр айладинг бўлди гирифтoring сенинг,
Рашқдин ваҳким дей олмонким худо ёринг сенинг.

Эй қуёш, сен зулм тийгин чексанг эл саводиға,
Ҳожат эрмаским сипеҳр ўлгай мадақoring сенинг.

Собиту сайёрға қолмайдур орому қарор,
Туташти кўк миръотиға гўё намудoring сенинг.

Чун сенинг ишқингда жон бермақдурур умри абад,
Улса майл этмас Масиҳо сари бемoring сенинг.

Қилди су янглиғ кўнгул тоғин юзунгнинг ламъаси,
Аллоҳ-аллоҳ не тажаллий қилди рухсоринг сенинг.

Эй кўнгул, чунким эрур ишқинг аён ёр олдида,
Бас, мусовийдур гар иқrorинг, гар инқoring сенинг.

Ичкали лаълинг майидин дайр аро, эй муғбача,
Олмади кавсар майин оғзиға хумморинг сенинг.

Ул каманди зулф то бўйунгға тушмиш, эй кўнгул,
Субҳалар ториға рожиҳ келди зуннoring сенинг.

Эй Навоий, ўзни кўп эмгатмаким ёр олдида,
Сабрингу завқинг киби тенгдур йўку боринг сенинг.

Ўзбек тили туркий тиллар таркибида шаклланган. Туркий тиллар эса япон, қурия тиллари ҳам мансуб бўлган Олтой бобо тилининг ажралмас қисми бўлган. Бугунги кунда туркий тил заминида сўзлашаётган миллатлар сони йигирмадан ортиқ.

Аввалги замонларда, қозоқ, қирғиз, туркман, озарбайжон, уйғур, қорақалпоқ тиллари алоҳида-алоҳида миллатлар номи билан аталмаган. Бу тиллар сўзлашаётган аҳоли ҳам, тил ҳам турк – туркий деб юритилган. Кейинчалик давлатлараро чегаралар кескинлашгандан кейин миллатлар ҳам, юртлар ҳам ажралган. Хусусан, ўзбек тилимиз ҳатто Алишер Навоий яшаган даврда туркий деб

юритилган. Йигирманчи асрда Ўзбекистон деган давлат пайдо бўлгандан сўнг олимларимиз Алишер Навоий ижодига оид асарлар ўзбек тилида ёзилганини исботлашди. Бу қарорга келишда шоирнинг туркийда кўп асарлар ёзгани ҳолда сўзларни қўллаши, жумла тузишда муайян услубга амал қилиши; «қаро кўзим», «аввалгиларга ўхшамас», каби сўз бирикмаларидан фойдаланиши айнан ўзбек тилида амал қилинадиган қоидалар билан узвий боғлиқ экани муҳим аҳамият касб этди. Алишер Навоийнинг бевосита ўзбек тилида ижод қилганини унинг замондоши Заҳириддин Муҳаммад Бобур ҳам ўзининг «Бобурнома» асарида қайд қилган. Хусусан, Бобур ўз она шаҳри Андижон ҳақида ёзар экан, аҳолисини таърифлаб: «Шаҳр ва бозорисида туркий билмас киши йўқтур. Ани учунки, Мир Алишер Навоийнинг мусаннафоти бовужудким, Ҳирида нашъу намо топубтур, бу тил биладур», дейди.

**Омонулла МАДАЕВнинг
«Навоийнинг суҳбатлари»
китобидан олинди.**

Бир куни Миртемир домланинг уйига бордик. Домла ўзбек мумтоз адабиётини жуда яхши биладиган, зукко одам эди. Суҳбат асносида кабинетига кирганимизда, китоб жавонининг кўзга яқин ерида Пушкин, энг чеккада эса ҳазрат Навоийнинг суратлари турарди. Шунда мен ажабланиб: «Бу қанақаси бўлди, домла, ватанпарварлигингиз қаерда қолди, ўзбекнинг даҳо шоирини бир чеккага суриб қўйибсиз» дедим. Домла бир неча сония сукут сақлаб турди-да, кейин жилмайганча:

«Мен Пушкинга қарашга уялмайман, чунки унинг бутун ижодини ўқиганман, ўрганганман. Ҳазратга қарашга эса уяламан, сабаби, у кишининг ижодини ақл билан ҳам, қалб билан ҳам англаб етганимча йўқ» деб жавоб қилди. Мана шу гапларни таниқли навоийшунос олим Абдуқодир Ҳайитметовга айтганимда, у киши «Гарчи мен бутун умримни Навоий ижодини ўрганишга бахшида этган бўлсам-да, бу уммон тубига етолган эмасман» деди!

**Эркин ВОҲИДОВнинг
«Сўз латофати» китобидан.**

XAVFSIZ TURIZM

SAYYOHLARNI MAFTUN ETAYOTGAN MASKANLAR

Mamlakatimizda turizm salohiyatini yuksaltirish, sayyohlar oqimini yanada ko'paytirish, ularga qulay va xavfsiz shart-sharoitlar yaratish maqsadida keng ko'lamli islohotlar olib borilmoqda. Xususan, Toshkent viloyati IIBB Xavfsiz turizmni ta'minlash boshqarmasi xodimlari tomonidan sayyohlik namoyishi obyektlari va ularga tutash hududlarda jamoat tartibini saqlash, huquqbuzarliklarning barvaqt oldini olish, turistlarning huquq va qonuniy manfaatlarini himoya qilish yo'lida qator ishlar amalga oshirilmoqda.

O'tgan yili viloyat hududiga 7 million 600 ming sayyoh tashrif buyurdi. Ularning qariyb 464 ming nafari xorijdan kelgan turistlardir. Chet ellik sayyohlar sonining avvalgi yilga nisbatan 2,1 barobarga oshganida sohaviy xizmat xodimlarining ham hissasi bor, albatta.

– «Chorvoq» turistik zonasi hududida yangi turizm obyektlari, shuningdek, «Amirsoy Resort», «Chinorkent», «Heaven's Garden» kabi zamonaviy kurort va dam olish maskanlari, turistlar va ekskursionsantlarga turli xizmatlar ko'rsatuvchi subyektlar faoliyatining yo'lga

qo'yilishi hududga tashrif buyurayotgan dam oluvchilar oqimining ko'payishiga sabab bo'lmoqda, – deydi viloyat IIBB Xavfsiz turizmni ta'minlash boshqarmasi boshlig'ining o'rinbosari, podpolkovnik D.Almatov.

Ayni paytda viloyatdagi turistik zonalarda 116 ta mehmonxona va dam olish maskani, 72 ta xostel, 849 ta oilaviy mehmon uyi, 40 ta sanatoriy va sog'lomlashtirish obyekti, 86 ta turistik firma, shuningdek, hunarmandchilik ustaxonalari, suvenir do'konlari, ko'ngilochar va tematik parklar faoliyat ko'rsatmoqda. Bundan tashqari, 15 ta maxsus avtotransport vositasi, 86 nafar hamroh-tarjimon sayyohlar xizmatida.

O'tgan yili boshqarma xodimlariga turli masalalar bo'yicha murojaat qilgan 8669 nafar xorijlik sayyohga zarur yordam ko'rsatildi. Muhimi, sayyohlar tomonidan yoki ularga nisbatan birorta ham huquqbuzarlik sodir etilmadi.

Viloyatda ichki turizmni yanada rivojlantirish maqsadida boshqarma tomonidan davlat organlari va tashkilotlariga 18 ta taklif kiritildi. Shu bilan birga, joylarda aholi ishtirokida 71 marta uchrashuvlar tashkil etilib, ularda sayyohlarga nisbatan sodir etilishi mumkin bo'lgan huquqbuzarliklarning oldini olish masalalari muhokama qilindi.

Mixli SAFAROV,
o'z muxbirimiz.

Toshkent viloyati.

TAHLIL VA MUSHOHADA

AQL TAROZISIDA TORTIB KO'RING

Bugungi kunda firibgarlik bilan bog'liq jinoyatlar ko'p sodir etilmoqda. Xususan, Qoraqalpog'iston Respublikasida o'tgan yili bu ko'rsatkich 527 tani tashkil etdi. Tahlillar esa firibgarlik holatlari asosan uy-joy yoki avtomashina olib berish, ishga kiritish, kredit masalalarini hal qilish bilan bog'liq ekanligini ko'rsatadi.

Ta'kidlash joizki, bu turdagi jinoyatlarning kelib chiqish sababi aksariyat hollarda firibgarlarning har qanday ishni oson va tez bitirishni va'da qilib, bironta tanlov qoldirmay, kishini shoshilinch qaror qabul qilishga undashida namoyon bo'ladi. Zaruriyatga ko'ra taklif jozibali bo'lgani bois, mulohaza qilmasdan rozilik bergan yurtdoshlarimiz firibgarlik qurboniga aylanib qolmoqda.

– Hisobot davrida firibgarlik jinoyatlarini sodir etgan shaxslarning 29,2 foizini yoshlar, 28,7 foizini ayollar, 17,5 foizini ishsizlar, 25,8 foizini muqaddam sudlanganlar tashkil qil-

gan. Bunday jinoyatlarning 8,2 foizi guruh bo'lib amalga oshirilgan. Buning natijasida 753 nafar fuqaroga 26 milliard 956 million so'mlikdan ziyod moddiy zarar keltirilgan. Kelgusida firibgarlik jinoyatlarining oldini olish maqsadida ichki ishlar organlari tomonidan aholi o'rtasida turli targ'ibot-tashviqot tadbirlari amalga oshirib kelinmoqda, – deydi Qoraqalpog'iston Respublikasi IIV huzuridagi Tergov boshqarmasi katta tergovchisi, katta leytenant Azizbek Tursinbayev.

Sheriklikda biznes yuritishni niyat qilgan nukuslik A.Y. va M.A.

tijorat sohasida firma ochishadi. Lekin tajriba kamlik qildimi yoki boshqa sababmi, ish yurishmadi. Natijada tanishlaridan qarz olishga majbur bo'lishdi. Afsuski, bu gal ham ulardan omad yuz o'girdi.

Bozori kasodga uchrab, qarz berganlar pulini so'rab tinchini buzavergach, ikkalasi maslahatlashib, yana qarz beradigan kishi izlay boshlaydi. Shunda A.Y. yaqin tanishlardan biri firmasiga tegishli binolarni sotmoqchi ekanidan xabar topadi. Fursatdan foydalanish zarur, degan qarorga kelgan ikkovlon uning tanishi oldiga boradi. Binolarni kredit asosida sotib olmoqchi ekanliklarini aytishadi. Bu gappa ishongan ko'chmas mulk egasi rozilik beradi hamda o'rtadagi kelishuvga binoan binolar 3 mlrd so'mdan oshiqroqqa baholanadi.

Niyati binoni sotib olish emas, balki bo'ynilaridagi qarzlardan qutulish bo'lgani bois tegishli hujjatlarni kredit rasmiylashtirish

uchun kerak, degan bahona bilan olishadi. Shundan so'ng binolardan birini o'zgalarga 250 mln so'mga sotmoqchi bo'lishadi. Hatto xaridordan pullarini ham olishadi. Bu orada ushbu binolarning asl egasi kredit masalasi qachon hal bo'lishini so'raganida, turli bahonalar bilan vaqtini cho'zib kelishadi. Bahonalar tugayvermagach, mulk egasi huquqni muhofaza qilish idoralariga murojaat qiladi.

Dastlabki surishtiruv harakatlari jarayonida ikki sherikning qilmishlari oshkor bo'ldi. Natijada ularga nisbatan jinoyat ishi qo'zg'atildi.

Ko'rinib turibdiki, firibgarlik o'zgalar mol-mulkini oson qo'lga kiritish maqsadida ularning ishonchiga kirishda namoyon bo'ladi. Shunday ekan, har qanday ishga qo'l urishdan oldin uning qanchalik qonuniy ekanligini aql tarozisida tortib ko'rish lozim.

Azamat PIRNIYAZOV,
o'z muxbirimiz.

Qoraqalpog'iston Respublikasi.

■ Сырдарьинская область

Кодекс профессиональной культуры и служебной дисциплины

является непреложным руководством к действию для сотрудников органов внутренних дел.

Он определяет морально-этические и дисциплинарные требования во время служебной и вне служебной деятельности. Эти требования направлены на формирование у сотрудников честного, добросовестного отношения к служебным обязанностям, глубокой ответственности

оставили свои отзывы о том, как их приняли, чем конкретно помогли в решении проблем. На основе высказанных мнений был сделан вывод: сотрудники строго придерживались требований Кодекса.

Для дальнейшей пропаганды Кодекса профессиональной культуры и

служебной дисциплины сотрудников органов внутренних дел был организован смотр-конкурс «Знаток

Кодекса». В районных и городских этапах участвовало около ста сотрудников. Более 15 победителей за-

тем выступили на областном финале. Победителем конкурса стал следователь следственного отдела при ОВД города Ширин лейтенант Севдиёр Абдуназаров.

и инициативности, искреннего осознания долга перед Родиной и народом.

В Кодексе особо подчеркнуто, что сотрудники органов внутренних дел должны относиться к гражданам доброжелательно, оказывать всемерную поддержку. Насколько выполняются эти требования? Для поиска ответа на данный вопрос Сырдарьинское областное управление внутренних дел семь раз провело дни открытых дверей. Пришедшие с обращениями граждане

В числе мероприятий, направленных на повышение кругозора личного состава, успешное сотрудничество с Сырдарьинским областным краеведческим музеем, с которым заключено соглашение. Его посещение позволяет обогатить сотрудникам свои знания об истории региона, укрепляет чувство патриотизма и любви к родному краю.

Шахбоз АБДУКАРИМОВ,
старший лейтенант.

Следственные подразделения

ВЧЕРА

СЕГОДНЯ

Sherzod Kattaboboyev: «ROLLARDA «MOSHENNIK», HAYOTDA SODDAMAN»

Bugungi suhbatdoshimizni televizor orqali bir marotaba bo'lsa-da, ko'rgan bo'lishingiz tayin. «Ha, apiris», «Shu doim kisovur bo'lib qatnashib hammani aldaydi-a, Farmonning shogirdi» deydigani ham uchraydi orangizda. Ko'pchilik rollarini biladigan, ammo o'zi haqida ommaga deyarli hech narsa ma'lum bo'lmagan ijodkor bizning mehmonimiz bo'ldi...

– Sizni ko'p telekanalarda, shoularda ko'rganmiz. Anchamuncha rollarni qoyilmaqom qilib o'ynagansiz. Ammo biron-bir internet saytlar, bosma nashrlarga, YouTube'dagi loyihalarga intervyu bermagan ekansiz. Shaxsiyatingiz haqida deyarli ma'lumot yo'q. Xo'sh, Sherzod Kattaboboyev o'zi aslida kim?

– O'rinni savol. Ijtimoiy tarmoqlarda men haqimda ma'lumotlar yo'q hisobi. 1981-yil 13-iyunda Namangan viloyati Chust tumani Axcha qishlog'ida tavallud topganman. Bolaligim ziyolilar oilasida o'tgan. Ya'ni, ota-onam maktabda dars bergan. Yaqinlarim orasida kaminadan boshqa san'at vakili yo'q.

– Aktyorlikka qanday qiziqib qolgansiz, o'zi sevimli mashg'ulotlaringizga nimalar kiradi?

– Professional aktyorlarni, ular ijro etgan rollarni ko'rib, shu sohaga qiziqish paydo bo'lgan. Futbol va kitob mutolaa-si – sevimli mashg'ulotlarim. Bo'sh vaqtim bo'ldimi, kitob o'qishga oshiqaman. «Hobbi»larimdan yana biri qo'shiq ayitish. To'g'ri, juda professional darajada kuylay olaman deyolmayman. Lekin xirgoyi qilish jon-u dilim.

– Ma'lumotingiz qanday, Namanganda tug'ilib o'sgan Sherzodni Sirdaryo bilan bog'laydigan omillar...

– Toshkent davlat san'at va madaniyat institutini tamomlab, yo'l-lanma bilan Sirdaryo viloyat teatriga jo'natilganman. Qarabsizki, yigirma olti yildan buyon shu yerdaman. Uylandim, farzandlarim shu yerda

tug'ildi. Sirdaryolik bo'lib ketdim, desam, ham adashmayman (kulib).

– «Jiblajibon» seriali bilan bog'liq qanday xotiralaringiz bor? Qiyinchilik, og'ir sinovlarga ro'baro' kelganingiz rostmi?

– Har bir yigit kishining boshida qiyinchilik bo'ladi. Eng shodon paytlaringiz, bu ota-onangiz hayot bo'lgan davr. Ular borida g'am-qayg'u nimaligini bilmas ekan inson. 2013-yillar men uchun ham shodon, ham qayg'uli voqealar bilan yodda qolgan. «Jiblajibon» teleseriali orqali el nazariga tushishni boshlaganman. Rollarim ko'pchilikka ma'qul bo'lgan. Undan oldin ham katta-kichik telenovellalarda chiqqanmiz. Biroq xalqimizga aynan mana shu ijod namunamiz manzur keldi. Haqiqiy omadli yurishimiz bo'lgandi. Ammo bir kam

dunyo ekan, men zangori ekranlardan tushmay, kayfiyatim ko'tarinki yurgan lahzalarda otamni yo'qotganman. Otasi borlar albatta padaringiz duosini olinglar. To'y-u ma'rakalarda bilinib qolarkan. Yaqinlar bir davrada yig'ilsak,

oramizda otam yo'q. Har doim uni sog'inaman. O'qishda bo'lganman, tasvirga olish jarayonlarida yurganman. Diy-doriga to'yolmay qolgan ekanman. Bu men uchun armon endi. Ularga kam vaqt ajratganimdan afsus chekaman.

Hozir validamning duosi dalda bo'lib turibdi. Ilohim umrlari uzoq bo'lsin.

– Ustozlaringiz haqida ham to'xtalib o'tsangiz.

Chorak asrdan buyon Sirdaryo viloyati musiqali drama teatrida faoliyat yuritayotgan bo'lsam, mendan oldin ijodga kirib kelgan barchani ustoz sifatida qadrlayman. Teatrda O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan artist Abdurahmon Yusufaliyev, Sharifjon aka Jumayev, rahmatli Adhamjon Abdullayev va boshqa ko'plab fidoyi insonlardan saboqlar oldim.

Yaratganga shukr aytaman, O'zbekiston xalq artisti Husan Sharipovning shaxsan o'zi duo bergan. «Jiblajibon»da ustoz bilan bir qatorda rol o'ynaganimdan faxrlanaman. Ular oddiyligi bilan buyuk edi. «Xalq bilan birga bo'lgin», derdi doim.

Hozir «Qalpoq» ijodiy jamoasida ham elimizga yaxshi kayfiyat ulashishga harakat qilmoqdamiz.

– «Jiblajibon» va «Qalpoq»dan tashqari,

biz bilmagan yana qanday seriallar yoki filmlarda ko'rinish bergansiz?

– Epizodik rollarim bisyor. «Yo'l-bars», «Tazarru», «Qodirxon» seriallarida rol ijro etganman. Odatda seriallarga juda ko'p takliflar bo'ladi. Ammo kam hollarda qabul qilaman. «Ajab qishloq» hajviy ko'rsatuvining ko'p sonlarida chiqqanman. Ancha yillardan buyon «Qalpoq»dagi obrazlarimiz orqali el mehrini qozonib kelyapmiz.

– Rollaringizda asosan aldoqchi, hiylakor, «firib ustalari»ni o'y-

naysiz. Sizni qachonlardir yaxshi obrazlarda ham ko'ramizmi?

– To'g'ri savol berdingiz. Ko'pincha firibgarlar, sodda insonlarni laqillatib ketadigan makkorlarni gavdalan-tiraman. Lekin teatrda buning butunlay teskarisi. Ijodimga befarq bo'lmagan muxlislarimizni Sirdaryo viloyati musiqali drama teatrida kutib qolaman. Bu dargohda asosan ijobiy obrazlarda ko'rinish beraman. To'g'risi, hayotda juda soddaman. Aldanishim oson. Meni ko'p aldashgan. Aldoqchilar rolini o'ynashni yaxshi uddalaganim uchun shunday salbiy obrazlar zim-mamga yuklanadi. Buni bajonidil qabul qilaman. Negaki, bizning rollarimizni ko'rib, odamlarning ko'zi ochilsin. Real hayotda birovlariga aldanmasin. Maqsad-muddaomiz ham shu aslida. Tan olaylik, «uchar»larga chuv tushib qolayotgan fuqarolarimiz kammi oramizda? Nima bo'lganda ham qing'irliklarimiz obraz, xolos (kulib). Ya'ni rollarda «moshennik»man. Undan chiroyli xulosa chiqarish tomoshabin-larning fikrlashlariga bog'liq.

– «Sotvoldi», «Qo'zivoy» nom-lari bilan tanilgansiz. Asl ismingizni bilmay «Farmonning shogirdi» deb ta'riflashsa xafa bo'lmaysizmi?

– «Qo'zivoy», «Farmonning shogirdi» deyishlaridan xafa emas, aksincha, xursand bo'lishim kerak. Demak, insonlar qalbiga rollarim orqali oz bo'lsa-da, kirib bora olganman.

– Viloyatda ishlash imkoniyatlaringizni cheklab qo'yamayaptimi?

– To'g'ri, poytaxtda imkoniyatlar ko'lami kengroqdir, biroq ishon-ing, viloyatdagi aktyorlarning Tosh-kentdagilardan hech qanday kam joyi yo'q. Ular bor sharoitlardan zo'r natijalar chiqarishadi. Spektakllarga tushgan odamgina buni biladi. Chetdan qarab baho berish juda oson.

– Ichki ishlar organ-lari xodimlari hamda yurtdoshlarimizga tilak-laringiz bormi?

– Men har tong yurtimiz tinchligi uchun shukronalar aytaman.

Tinchlik bor ekan, hamma maralarni zabt etish mumkin. Ichki ishlar organlari xodimlari erta-yu kech osoyishtalik yo'lida o'zlarini ayashmayapti. Oilada besh farzand bo'lsak, opam 20 yil harbiy sohada xizmat qilib, pensiyaga chiqdi. Ukam hozirda ichki ishlar organlari tizimida xizmat qilayapti, unvoni kapitan. Sharafli kasblari bor. Juda faxrlanaman. Shu bilan bir qatorda, doimiy mas'uliyat yuki bilan yurishlarini ko'rganman. Bu og'ir. Hamma ham dosh berolmaydi. Yurtdoshlarimizga esa mustahkam sog'liq tilayman.

Abror POYONOV
suhbatlashdi.

ҚИШЛИ-ҚИРОВЛИ КУНЛАРДА ҲАМ

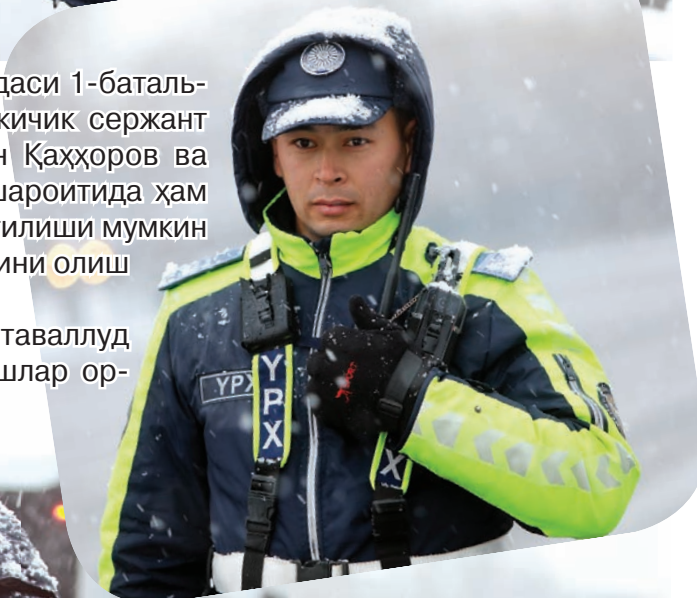
Қишнинг қаҳратон совуғида, қор тинмай ёғиб турганида кўчада кимки бор, иссиққина жойга талпинади. Аммо ички ишлар органлари ходимлари бундан мустасно. Айниқса, ЙПХ инспекторлари кўчада туриб, ҳаракат хавфсизлигини таъминлашга масъулдир.

Тошкент шаҳар ИИББ ЙҲХБ ЙПХ бригадаси 1-батальони 4-сафарбарлик гуруҳи ходимлари – кичик сержант Бекзод Мамбетов, сафдорлар Собитжон Қаҳҳоров ва Лазизжон Қўчқоров ҳар қандай об-ҳаво шароитида ҳам сергаклик билан хизмат ўташади. Содир этилиши мумкин бўлган йўл-транспорт ҳодисаларининг олдини олиш чораларини кўришади.

Учала қаҳрамонимиз ҳам 1992 йилда таваллуд топган. Бир пайтда – 2021 йилда ички ишлар органларидаги фаолиятини бошлаган.

Сарвар СОБИРОВ,
ўз мухбиримиз.

Тошкент шаҳри.

ЖАДИДЛАР МЕРОСИДАН

Фитрат XX аср ўзбек адабиёти, фани ва маданиятининг йирик вакили. У қомусий билимга эга олим, адабиёт назариячиси, ўткир тилшунос, бетакрор драматург ва шоир, жангвар публицист, ношир ва журналист, талантливый давлат ва жамоат арбоби эди.

Абдурауф Абдурахим ўғли Фитрат 1886 йил Бухорода, зиёли оиласида туғилди. Адиб Туркияда, Истанбул дорилфунунида таҳсил олади. У ерда замондошлари билан биргаликда «Бухоро таълими (умумий) маориф жамияти»ни тузади. 1919–20 йилларда эса юртимизда «Турон», «Бухорои шариф», «Оина» каби кўпгина газета ва журналларни ташкил этишда бош-қош бўлди. Туркистонда тил, адабиёт, санъат масалалари билан илк бор ташкилий равишда шуғулланган «Чигатой гурунги» ташкилотига раҳбарлик қилди. Бухоро Халқ Республикасининг қатор раҳбар лавозимларида ишлади.

Фитратга ўзбек зиёлилари ичида биринчилардан бўлиб профессор илмий унвони берилди. Адиб илк аспирантларга раҳбарлик қилди. Бухорода мусиқа мактаби очди. Ўсмирлик йиллари Мижмар («чўғдон»), сўнгра Фитрат («туғма истеъдод») тахаллуси билан ижод қилди. Фитратнинг «Мухтасар ислом тарихи», «Рўзалар», «Шайтоннинг тангрига исёни», «Қиёмат» каби асарлари диний мавзуда ёзилган.

Қомусий билим ва бадиий истеъдод эгаси бўлган Фитрат 1938 йил 4 октябрда отиб ташланган.

ЎГУТ

*Оғир йигит, сенинг аўзал, нурли кўзингда
Бу миллатнинг саодатин, бахтин ўқудим.
Ўйлашингда, туришингда ҳамда ўзунгда
Бу юрт учун қутулишининг борлигин
кўрдим.*

*Турма — югур, тинма — тириш,
букилма — юксал,
Хуркма — кириш, қўркма — ёпиш,
йўрилма* — қўзғал.*

*Ел йўлини тўсиб турган эски булутларни
Ёндириб қўй, йиртиб ташла,
барчасин йўқ эт!*

*Қилолмасанг шу ишларни,
Сенинг учун хўрликдир бу...
Йиқил, йўқол, кет!*

* йўрилма — чарчама.

Ёзувчи ён дафтарида

Бировга чуқур қазимоқчи бўлсанг — ўз бўйинга ўлчаб қаз, чунки ўша чуқурга ўзинг тушасан.

Бахтиёр дамлардан кейин бирдан бахтсизлик келиб қолса, ажабланманг. Чунки улар азалдан эгизакдирлар.

Болангизга кам-кам беринг — бир камига яратади.

Кўп берманг — бир кун келиб, юзингизни ерга қаратади.

— Э Худо, — дебди дангаса ётган жойида.
Шунда ёнидаги шериги: «Мен учунам Худо девор, оғайни», дермиш.

Кекса одамга учта нарса керак бўлади: юмшоқ сўз, юмшоқ таом ва юмшоқ тўшак!

Жиноятнинг боши дангасалик ва ишқомасликдир.

Тоққа бир кунлик сайрга чиққан жўралар бир-бирига қараб, мақтанишди:

— Қойил, яримта қўйни еворибмиз-а...
— Мана кўрасан, янаги сафар битта қўйни еворамиз.

Қадимда бир донишманд айтган экан:
— Замонлар келар, ҳаммининг тагида йўрға (машина дейилмоқчи) бўлади, аммо бордикелди зўрға бўлади.

Дарҳақиқат, жигаримизнинг эшигининг тагидан «ғув» этиб ўтиб кетамиз-у, бош суқишга вақтимиз йўқ.

Эркин МАЛИК,
ёзувчи.

«NURLI MASKAN» DA

KIBERMAKON MADANIYATI – KIBERTAHDIDLARDA QALQON

Kundalik hayotimizning barcha jabhalarigan raqamli texnologiyalar keng o'rin olgan hozirgi kunda internet va ijtimoiy tarmoqlar orqali virtual zo'rvonlik, ularning yangidan-yangi ko'rinishlari insoniyatga xavf solayotgani ham ayni haqiqat. Ayniqsa, yoshlar internet tarmog'idan keng foydalanuvchilar sirasiga kirib ulgurdi. Buning natijasida aynan ular kibermakondagi huquqbuzarliklardan jabrlanayotgani va aksincha, yoshlar ishtirokida bu turdagi huquqbuzarliklarni sodir etish holatlari ko'paymoqda.

Shu o'rinda bolalarning nisbatan zaif qatlami, ya'ni nogironligi bo'lgan, imkoniyati cheklanganlar, ko'zi ojiz va zaif ko'ruvchi bolalarning kibertahdid qurboni bo'lish ehtimoli ko'proq ekanligini ta'kidlashimiz joiz. Va bu aynan ushbu qatlam o'rtasida targ'ibot va tashviqot tadbirlari o'tkazilishi lozimligini ko'rsatmoqda.

Joriy yilning 29-yanvaridan 2-fevral kuniga qadar Ichki ishlar vazirligi Tezkor-qidiruv departamenti Kiberxavfsizlik markazi tomonidan poytaxtimizdagi 77-sonli ixtisoslashtirilgan «Nurli maskan» maktab-internatida «Raqamli madaniyat haftaligi» doirasida o'quvchilar va o'qituvchilarning

kiberjinoyatlarning oldini olish hamda virtual olamdagi kibertahdidlardan ogohligini oshirish maqsadida targ'ibot-tashviqot tadbirlari tashkilashtirildi.

– Haftalik doirasida «Eng yaxshi insho», «Videoroliklar» tanlovlari, «Quvnoq startlar» sport musobaqasi hamda 8 – 10-sinf o'quvchilari o'rtasida «Jamoalar bellashuvi» o'tkazildi, – deydi IIV Kiberxavfsizlik markazi boshlig'i, podpolkovnik Behzod Mamajonov. – Bu tadbirlarda nafaqat ishtirokchilar kibertahdidlarning salbiy jihatlariga haqida kerakli bilimlarga ega bo'lishdi, balki ular uchun buni tengdoshlariga tushuntirish imkoni ham berildi, deb o'ylayman.

Ha, sahnada o'quvchilar bilimi, topqirligi va keng dunyoqarashi bilan bir qatorda, aktyorlik mahoratini ham namoyon etishdi. Bir so'z bilan aytganda, bugun qator imkoniyatlari bilan jamiyatning barcha sohalariga singib borayotgan axborot texnologiyalarining ijobiy va kiberjinoyatchilik atalmish salbiy jihatlariga tilga olindi.

– «Xaking», «Delta», «Elita» jamoalari tanlov shartlariga astoydil tayyorlanishdi, – deydi maktab-internat o'qituvchi-tarbiyachisi Jaloliddin Karimov. – Ularga bevosita yordam berish asnosida o'quvchilar bilan yoshlarning ijtimoiy tarmoqlarga kirib, bilib-bilmay xatoga yo'l qo'yishi, hayotini izdan chiqar-

rishiga sabab bo'layotgan holatlarni ham muhokama qildik. Ularni sahnada jonlantirdik va bu barchaga manzur bo'ldi. Maqsadimiz – bu ko'rinishlar yoshlarga ibrat bo'lsin.

Qizg'in bahs-munozaralarga boy tarzda o'tgan tanlovlar so'ngida yakuniy natijalar e'lon qilindi. Unga ko'ra, «Eng yaxshi insho» tanlovida 1-o'rin 11-sinf o'quvchisi Muxlisa No'monjonovaga, 2-o'rin 9-sinf o'quvchisi Aslbek Keldibekovga, 3-o'rin 10-sinf o'quvchisi Muborak Xoliqovaga nasib etdi. «Videoroliklar» tanlovida 1-o'ringa 9-«A», 2-o'ringa 10-«V», 3-o'ringa 7-«B» sinflari jamoasi loyiq ko'rildi. «Quvnoq startlar» sport musobaqasida «Lochinlar», «Chaqqonlar»,

«Burgutlar» jamoalari g'olib bo'lgan bo'lsa, jamoalar bellashuvi shartlarida to'plangan ballarga qarab, 1-o'rinni «Elita», 2-o'rinni «Delta», 3-o'rinni «Xaking» jamoasi egalladi.

– «Eng yaxshi insho» tanlovida g'olib bo'ldim, – deydi M. No'monjonova. – Va tadbir ishtirokchilariga o'zim yozgan inshoyimni o'qib berdim. Unda kiberjinoyatlar va yoshlar uning qurboniga aylanmasligi haqida yozgan edim. Men tengdoshlarimning bu illat tuzog'iga tushib qolishini aslo istamayman.

Gulnoza TURG'UNBOYEVA,
o'z muxbirimiz.

SOHA FIDOYISI

IIV Yong'in xavfsizligi Oliy texnik maktabini muvaffaqiyatli tugatgan **Bobir Sharopov dastlab Buxoro viloyati IIB YOXB yong'in xavfsizligi targ'ibot va jamoatchilik bilan hamkorlik qilish guruhi muhandisi hamda viloyat IIB YHXB texnika nazorati bo'limi davlat yo'l harakati xavfsizligi inspektori lavozimlarida xizmat qildi. 2006-yilning iyul oyidan boshlab viloyat IIB EKBda turli lavozimlarda, 2022-yilning avgust oyidan esa viloyat IIB EKM maxsus tadqiqotlar guruhi katta eksperti lavozimida faoliyat ko'rsatmoqda.**

Podpolkovnik B.Sharopov o'tgan yil davomida voqea joyidan olingan, shuningdek, tadqiqotga taqdim qilingan ashyoviy dalillarni tekshirishga bosh-qosh bo'ldi. Misol uchun aytdigan bo'lsak, jami 142 ta ekspertiza o'tkazib, shundan 43 ta metall va ba'zi nometall buyumlarda yo'qotilgan belgilarni aniqlash, 99 ta sovuq qurollar bo'yicha ekspertiza xulosalarini o'z

vaqtida sifatli bajardi. Bundan tashqari, viloyat hududida sodir etilgan qotillik, o'g'rilik, bosqinchilik, nomusga tegish, murda topilishi va boshqa hodisalar bo'yicha 28 marotaba voqea

joyini ko'zdan kechirish harakatlarida qatnashdi. Yana 45 marta tergov organlari va tezkor xodimlarning yozma topshiriqlariga asosan hamda 320 marta tezkor-qidiruv tadbirlarida

O'Z KASBINING USTASI

ishtirok etib, jinoyatlarning «issiq izida» fosh etilishiga o'zining munosib hissasini qo'shdi.

Bobirning tajribali ekspert hamda yetuk mutaxassis bo'lib yetishishida ustozlari, iste'fodagi podpolkovnik Vasiliy Kim va Latif Po'latovlarning xizmati katta bo'lgan. U ustozlarining har bir o'giti va maslahatiga amal qilib, bilim, malakasini va kasbiy mahoratini oshirib bordi. Ayni paytda uning o'zi yosh xodimlarga kasb mahoratini oshirishda murabbiylik qilmoqda.

– Ustozim bilan yonma-yon turib xizmat qilayotganimdan faxrlanaman, – deydi viloyat IIB EKM katta eksperti, katta leytenant Ravshan Muzarov. – U kishidan nafaqat sohaning sir-asrorini, balki insonlar ko'ngliga yo'l topishni o'rganganim ham faoliyatim davomida asqatmoqda.

Mirzoqul AHADOV,
o'z muxbirimiz.

Buxoro viloyati.

Здоровье

ЧТО ТАКОЕ ГАСТРИТ

Гастрит – это воспаление слизистой оболочки желудка, приводящее к нарушению его функции, в особенности секреторной. При наличии у человека гастрита, поступающая пища плохо перерабатывается, что приводит к нарушению всасываемости полезных веществ для организма.

Симптомы гастрита

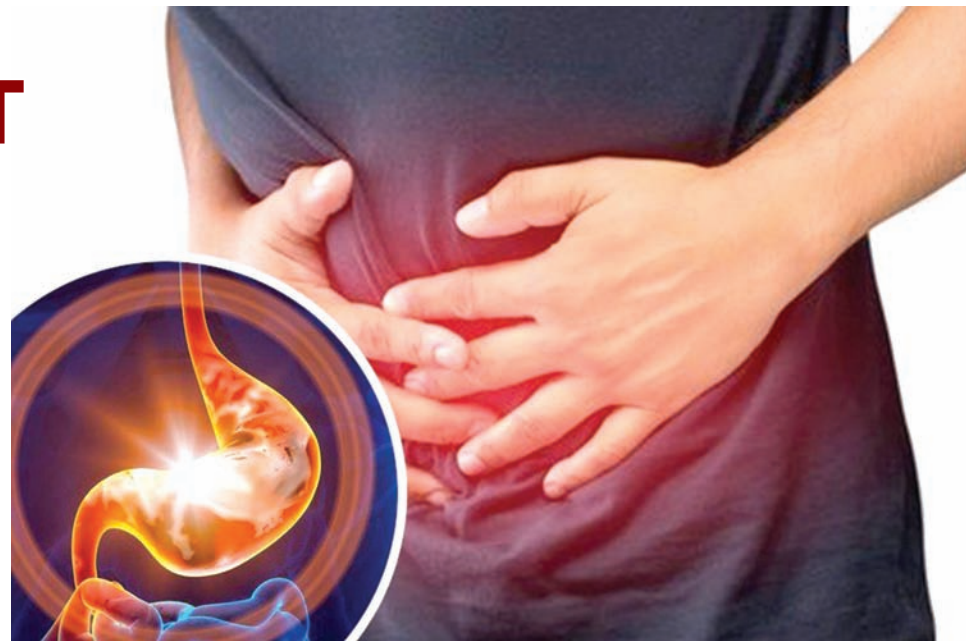
Признаки заболевания зависят от степени и вида болезни. К основным относятся: снижение или потеря аппетита, внезапные болезненные ощущения в животе, чувство наполненного желудка во время употребления пищи, отрыжка, рвота или изжога, неприятный запах из ротовой

полости, вздутие живота, головная боль, частое сердцебиение, повышенное слюноотделение. Хронический гастрит имеет симптомы, которые сложнее определить (налет на языке, запоры, усталость, вздутие желудка, диарея, шумы в животе во время приема пищи).

Одна из причин, приводящих к развитию гастрита, – неправильное питание.

Необходимо придерживаться определенных правил:

- приемы пищи должны быть в одно и то же время;
- питание должно быть дробным (5-6 раз в день);
- блюда должны быть теплыми;
- нельзя переедать;
- необходимо исключить пищу, раздражающую слизистую оболочку;
- во время еды необходимо тщательно пережевывать пищу;
- нельзя есть «на бегу»;
- разделять по времени прие-

мы пищи и питье воды. Пить можно через 30 минут после еды.

Профилактика и диета

Для профилактики болезни следует тщательно мыть пищевые продукты, посуду, руки перед едой. Необходимо сбалансировать питание, исключить употребление жареной, жирной, острой пищи, сладких напитков, особенно газированных.

Рекомендации по диете включают: исключение из рациона кислых (помидоров, цитрусовых) и острых продуктов; обогащение рациона щелочными с клетчаткой продуктами, такими как тыква, морковь, некислые яблоки; употребление гречневой, рисовой,

овсяной каш, исключение перловой, пшеничной и ячневой; отказ от сладкой пищи, крепких бульонов, грибов, лука и чеснока, консервов, помидоров, кофе и крепкого чая, соленых сыров, жирного мяса, изделий из сдобного и слоеного теста; употребление вареной, запеченной и приготовленной на пару пищи без использования специй и соусов.

При остром гастрите или обострении хронической формы болезни первые две недели следует употреблять протертую и кашеобразную пищу. Запрещены овощи, фрукты, свежий хлеб.

Если появились симптомы или беспокойства – не затягивайте, обратитесь к врачу.

SALOMATLIK SABOQLARI

TEMIRATKIDAN EHTIYOT BO'LING!

O'rab oluvchi temiratki qo'qqisdan rivojlanuvchi kasallik bo'lib, yashirin virusli infeksiyaning qayta faollashuvi natijasida yuzaga keladi. Qo'zg'atuvchisi uch turdagi viruslardir.

Remissiya vaqtida virus orqa miya gangliylari po'stlog'ida joylashgan bo'ladi. Kasallik orqa miya va umurtqalararo gangliylarining orqa po'stloqlari zararlanishi, isitma, intoksikatsiya va sezuvchi asab tolalari bo'ylab pufakchali toshmalar toshishi bilan kechadi.

Ushbu xastalikda ham virus asosan suvchekadagi kabi, havo-tomchi va aloqa orqali (pufakchalardan ajralib chiqqan

suyuqlik orqali) yuqadi. Kasallik mavsumiy xususiyatga ega bo'lib, sovuq oylarda kasallanish holatlari ortadi. Bolalar o'rab oluvchi temiratki chalingan bemor bilan aloqada bo'lganda suvchekak rivojlanishi mumkin.

Kasallik suvchekak bilan og'rikan shaxslarning sezuvchi gangliylarida saqlanib qoluvchi virusning qayta faollashuvi oqibatida rivojlanadi, deb hisoblanadi.

Ammo uning sabablari oxirigacha o'rganilmagan. Biroq immuntanqisligi, xavfli o'smalar bilan xastalangan bemorlar, turli jarohat olganlar va giyohvandlar xavfli guruhga kiradi.

Kasallikning o'tkir boshlanishi, isitma, intoksikatsiya belgilari, toshmalar toshadigan sohalarda keskin kuydiruvchi og'riqlar bilan kechadi. Toshmalar alohida sezuvchi asab tolalari bo'ylab, aniq bo'lmagan pushti dog'lar (3–5 sm) ko'rinishida paydo bo'ladi. Ular asosida 18–24 soat o'tgach, og'riqli pufaklar guruhi paydo bo'ladi. Jarohatlar ko'proq ko'krak qafasida joylashadi, lekin har bir sezuvchi asab tolasi bo'ylab, odatda bir taraflama joylashishi mumkin. Ular 2–4 hafta mobaynida yo'qoladi, og'riq esa hafta va oylar davomida saqlanib qolishi mumkin.

Toshma paydo bo'lgach, 48 soat ichida virusga qarshi vositalar qo'llanilishi uning

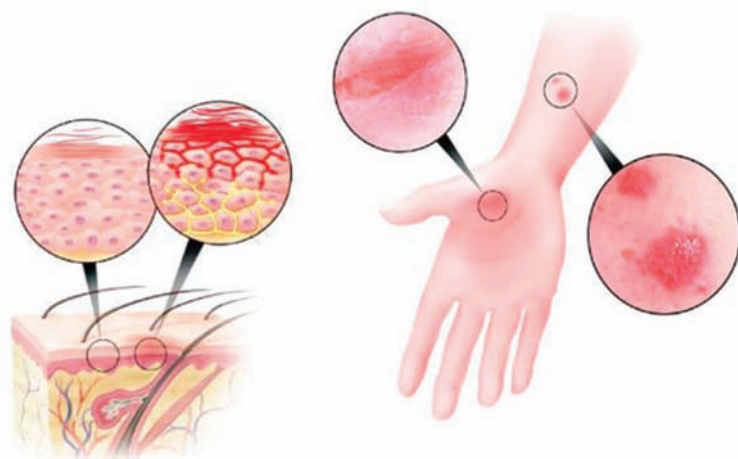

so'rinishini tezlashtiradi va kasallik belgilarini bartaraf etadi. Albatta, davolash mutaxassis shifokorlar nazoratida amalga oshirilishi zarur.

Eng muhimi ushbu kasallikka chalinmaslik uchun shaxsiy gigiyena qoidalariga

qat'iy rioya etish, sog'lom ovqatlanish va immunitetni chiniqtirib borish zarur.

O. MULLAJONOV,
Farg'ona viloyati
IIB Tibbiyot bo'limi
poliklinikasi shifokor
dermatovenerologi.

IIV Ma'naviy-ma'rifiy ishlar va kadrlar bilan ishlash departamenti rahbariyati va shaxsiy tarkibi hamda Faxriylar kengashi a'zolari ko'p yillar kadrlar xizmatida samarali faoliyat ko'rsatgan

iste'fodagi polkovnik Rahmatjon AHMEDOVning vafot etganligi munosabati bilan uning oila a'zolariga chuqur hamdardlik bildiradi.

ПРИЗНАНИЕ ВЕЛИКОГО ГЕНИЯ

Произведения Алишера Навои были включены в учебные программы всех школ и медресе Центральной Азии начиная с XVI века.

В честь 500-летия Алишера Навои в 1942 году были напечатаны почтовые марки.

В 1941 году народный писатель Узбекистана Айбек написал роман «Алишер Навои».

В 1947 году в Узбекистане был снят фильм «Алишер Навои».

В 1980-е годы в Узбекистане был снят 10-серийный видеофильм «Алишер Навои».

В 1970 году в состав Дальневосточного морского пароходства вошло судно, носившее имя Алишера Навои.

В честь Навои назван кратер на Меркурии.

В апреле 2007 года в Вашингтоне состоялась конференция «Алишер Навои и его влияние на культурное развитие народов Центральной Азии».

С 2009 года в Астраханской области проводятся ежегодные культурные мероприятия в честь Алишера Навои.

Памятники Навои в разных городах мира.

Духовное обогащение

Сотрудники подразделений ГУВД Ташкентской области и члены их семей недавно посетили Узбекский национальный академический драматический театр. Вниманию зрителей была представлена постановка пьесы «Ўжарлар» («Упрямые») народного писателя Узбекистана и Каракалпакстана Оразбая Абдурахманова.

– Спектакль, повествующий о необходимости уметь слышать мнение других, делать выводы из собственных ошибок, произвел глубокое впечатление. Образы Сафара и Коракуз, стремящихся отстаивать право на счастье, созданы ярко и убедительно, – говорит старший специалист Информационной службы ГУВД лейтенант Охунжон Мустафоев. – Подобные мероприятия несут в себе воспитательное значение, расширяют наш внутренний мир.

Соб. корр.

MUNAJJIMLAR BASHORATI

(12 – 18-fevral)

Qo'y. Agar o'tgan hafta oxiriga yetmay qolgan ishlar bo'lsa, darhol ularni hal eting. Bu davrda yaqin kishilar o'rtasidagi munosabatlarga putur yetishi mumkin. Iloji boricha nizoli holatlardan yiroq turing. Oila a'zolaringiz va qadrdonlaringizga e'tiborli bo'lishni unutmang.

Buzoq. Hafta davomida imkon qadar norozilik va g'azabni jilovlashga harakat qiling, atrofdagilar bilan zinhor bahslashmang. Yaxshisi, kuch-g'ayratni oila ichidagi munosabatlarni mustahkamlashga sarflang. Dam olish kunlarini ham sevimli va qadrlil insonlar davrasida o'tkazing.

Egizaklar. Bu hafta siz uchun juda samarali bo'ladi. Uyda hech narsaga ulgura olmasangiz ham, ish joyingizda ko'pgina yutuqlarga erishasiz. Siz uchun mazkur davr ko'pgina muvaffaqiyatlarga erishish uchun yaxshi imkoniyatdir. Hatto eng murakkab vazifalarni ham hech ikkilanmay amalga oshirish tavsiya etiladi.

Qisqichbaqa. Biron bir ish siz kutgandek ketmayotgan bo'lsa, umidsizlikka tushmang. Tez orada hammasi yaxshilikka bo'lganini tushunib yetasiz. Oila a'zolaringizga ko'proq mehr bering. Ularning ko'nglini og'ritmaslik uchun har bir so'z va amalinigizga e'tiborli bo'ling.

Arslon. Shu kunlarda kim bilandir tortishgan va janjallashgan bo'lsangiz, imkon qadar tezroq yarashishga harakat qiling. Uzeygan nizolar yaxshilikka olib kelmaydi. Ish joyingizda zimmangizga murakkab vazifa yuklanishi mumkin. Mazkur hafta ish bilan bog'liq tadbirlarda ishtirok etish uchun maqbul davrdir.

Parizod. Hayotingizda o'zgarish qilmoqchi bo'lsangiz, bu ishni vaqtincha eng qulay paytga qoldirib turgan ma'qul. Bu hafta ish joyingizda hamkasblar bilan ziddiyatli vaziyatlar yuzaga kelishi mumkin. Nizoni imkon qadar cho'zmaslikka harakat qiling, aks holda keyin munosabatlarni tiklash qiyin kechadi.

Tarozi. Hafta davomida butun kuch va shijoatni to'plab, o'rnini bosib bo'lmas xodim ekaningizni hammaga isbotlang. O'zingizga bo'lgan ishonch darajasini yuqori ushlang, kasbiy mahoratingiz yuksakligiga hech kim shubha qilmasin. Seshanba yangi shartnoma va bitimlar tuzish uchun omadli kun – sarflangan mablag' katta foyda keltiradi. Lekin yaxshi tanish bo'lmagan odamlar bilan o'z rejalaringizni o'rtoqlashmang.

Chayon. Shu kunlarda o'zingizni hech narsaga ulgura olmayotgandek his qilasz. Diqqat-e'tiboringizni jamlang! Bor kuch-shijoatingizni to'plab, yanada faol harakat qiling. Haftaning ikkinchi yarmida salomatligingizga jiddiy e'tibor qarating. Yakshanba kuni hech qanday ishni rejalashtirmay, maroqli hordiq oling.

O'qotar. Uddalay olishga ko'zingiz yetmagan ishlarga qo'l urmang. Qo'lingizdan kelmagan ba'zi yumushlarni boshqalarning yelkasiga yuklashni o'rganing. Mablag' tikishda ehtiyotkor bo'ling, aks holda omadsizlikka uchrab qolishingiz mumkin.

Tog' echkisi. Sizni yoqimli o'zgarishlar kutmoqda. Oila a'zolaringiz bilan munosabatda ba'zi qarashlaringizni o'zgartirib, sabrli va shirinso'z bo'ling. Jismonan og'ir vazifalardan chetlashib, ta'bni xira qiluvchi va ko'ngilni og'rituvchi barcha holatlardan uzoqlashing. Hafta so'ngida ular bilan birga toza havoda sayr qiling.

Qovg'a. Anchadan beri olishga umid qilgan pul mablag'i bu hafta qo'lingizga kelib tushadi. Ularni oqilona sarflashga harakat qiling. Ehtimol, avvaldan rejalashtirilmagan safarga chiqishingiz mumkin. Ayniqsa, gap dam olish haqida ketayotgan bo'lsa, hech ikkilanmay rozilik bildiring.

Baliq. Oilaviy munosabatlarni mustahkamlash uchun yaqinlaringizga kutilmagan sovg'a hozirlang. Ular bu harakatingizni qadrlashlari shubhasiz. Agar o'tmishdan qolgan inson tasodifan yo'lingizdan chiqib, sizda salbiy hissiyotlar uyg'otsa, o'zingizni qo'lga oling. Haftaning ikkinchi yarmida ruhiyatingiz yaxshilanib, kayfiyatingiz ko'tariladi.

Mulohaza

BOLA UCHUN ZARARI KO'P

Yaqinda bir ma'lumotga ko'zim tushdi. Yapon olimlari bolaning ko'rib bo'lib qolishi uchun muntazam telefondan foydalanishning 3 yili yetarli, deb ta'kidlashmoqda. Xabarni o'qib, aqlim shoshdi, havotirim ortdi. Sababi, hozir farzandlarimiz telefonga juda qattiq o'rganib qolishgan. Ularga telefonni to'liq cheklashning imkoni bo'lmayapti.

Bola doim ko'rganini qiladi. Ota-onasi telefon, instagram yoki facebook, seriallar bilan band bo'lsa, bola o'zini juda yolg'iz sezadi. Hozir ayrim ota-onalar jim o'tirishi uchun telefonni bolasining qo'liga tutqazib qo'yishmoqda. Aksincha, bolani gadgetlardan asrash uchun ota-onaning o'zi namuna bo'lishi kerak emasmi?

OTA-ONALAR, NAZORAT QILISHNI BOSHLANG!

Avvalo, har bir inson yashash tarzini to'g'ri yo'lga qo'yishi kerak. Ishlashning ham, yashashning ham o'z vaqti bo'ladi. Agar hayot faqat ishdan iborat bo'lib, oilaga vaqt ajratilmasa, demak, bu insonning o'zida muammo bor. Haddan ortiq ko'p ishlash, pul topishim kerak, deb doimiy xavotirlanish – psixologik muammo. Bolaning nazoratiga kim vaqt ajratadi?

Mutaxassislar 3 yoshgacha bola onasi bilan iloji boricha ko'proq birga bo'lishi kerak, keyin biror foydali mashg'ulot (sport, to'garaklar) bilan band qilish yoki enaga yollash mumkin, deb maslahat berishadi.

Bolalarning telefondan foydalanishini nazorat qilish tobora qiyinlashmoqda. Bolalar turli bahonalar bilan yana va yana telefonga yopishadilar. O'yin dasturlarining xilma-xilligiga qaramay, smartfon o'yinchoq emas. Gadgetlardan foydalanishni boshlagandanoq, bolani ulardan to'g'ri foydalanishga o'rgatish muhim, xususan, yuz va smartfon ekrani orasidagi masofani kamida 30 sm saqlash kerak.

Telefonlardan foydalanishda bolaning yoshiga qarab, ma'lum vaqt cheklavlari mavjud:

3–5 yosh – 15 daqiqagacha;

6–5 yosh – 20–25 daqiqaga;

8 yosh – 40 daqiqaga;

9–10 yosh – qisqa tanaffuslar bilan bir yarim soatdan oshmasligi kerak.

STATISTIKA NIMA DEYDI?

Buyuk Britaniya mutaxassislarining tadqiqotlariga ko'ra, tugmachali telefonlar joriy qilinganidan beri odamlarning ko'rish qobiliyati 35 foizga pasaygan, bu esa yaqindan yaxshi ko'rilmaydigan bemorlarning ko'payishiga olib keldi. Agar ko'rish qobiliyatining buzilishi shu tendensiyada ketadigan bo'lsa, 2035-yilga kelib ko'rish qobiliyati past bo'lgan bemorlar soni 50 foizdan oshadi. Butun dunyoda nafaqat kichik yoshdagi bolalar, kattalar, hattoki ko'z shifokorlari ham telefonlarning salbiy ta'siriga duchor bo'lishmoqda.

KO'RISH QOBILIYATI PASAYISHIGA NIMA SABAB BO'LADI?

Kattalar, ayniqsa, bolalar mobil telefon ekraniga juda uzoq vaqt qaraydigan vaziyatda, ko'zlar doimiy yaqin ko'rish rejimida ishlashga majbur bo'ladi, bu ertami-kechmi yaqinni yaxshi ko'ra olmaslikka olib keladi.

Bundan tashqari, telefon ko'zga qanchalik yaqin bo'lsa, uning harakat doirasi shunchalik katta bo'ladi. Salbiy ta'sir ko'proq bilvosita sabablarga bog'liq: telefon ekranining kichikligi, zaif yoki haddan tashqari qarama-qarshi yorug'lik, noqulay tana holati.

TELEFON – BU ZARURAT, O'YINCHOQ EMAS

Bolalar tanasi texnikaning salbiy ta'siriga kattalarga qaraganda ertaroq duch kelishmoqda. O'sayotgan bola tana a'zolariga har qanday salbiy ta'sir zararli bo'lishi mumkin. Monitor displey ekraniga uzoq muddatli qarash (3 soatdan ortiq), xavfsiz masofaga rioya qilmaslik, ko'zlar uchun muntazam mashqning yetishmasligi kabi holatlar bolalar ko'rish qobiliyatiga salbiy ta'sir etadi.

Nisbatan kichik ekran, kichik harflar va raqamlar, shuningdek, eng qiziqarli rasmlarning mayda detallari bola ko'zlarini ko'proq charchatadi.

Shunga asosanib, biz juda oddiy xulosaga kelishimiz mumkin: ekran diagonali qanchalik kichik bo'lsa, bolaning ko'ziga salbiy ta'siri shunchalik kuchliroq bo'ladi.

Telefon noutbuk yoki planshetga qaraganda ko'proq zararli, shu bilan birga, tugmachali telefon bolalarning ko'zlari uchun kattaroq odamning kaftiga teng bo'lgan telefonga qaraganda ancha xavfli.

ASAB TIZIMINI SHIKASTLAYDI

Telefondan foydalanishning asosiy qoidalariga rioya qilmaslik bosh og'rig'i, ko'z atrofida og'riqlarni keltirib chiqaradi.

Oftalmologga o'z vaqtida murojaat qilmaslik va davolanishdan bosh tortish kasallikning jiddiy tus olishiga va ko'rish qobiliyatining to'liq yo'qolishiga olib kelishi mumkin.

Soha ekspertlarining asosli xulosalariga ko'ra, tibbiy xizmat sog'liqning atigi 8–10 foizini ta'minlar ekan. Sog'lig'imizning 18 foizi irsiy omillarga, 17 foizi atrof-muhitga va 50 foizdan ko'prog'i turmush tarzimizga, ya'ni bevosita o'zimizga bog'liq ekan. Shunday ekan, har narsada me'yor saqlagan holda, o'zimiz va farzandlarimiz sog'lig'iga e'tiborli bo'laylik.

Madina QAHHOROVA,
o'z muxbirimiz.

MUASSIS:
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
ICHKI ISHLAR VAZIRLIGI

Bosh muharrir –

polkovnik
Bernora SADIKOVA

Bosh muharrir o'rinbosarlari –

mayor Azizjon FAYZIYEV
kapitan Aziza BOHODIROVA

Mas'ul kotib –

Jahongir SHAROFBOYEV
Erkin SATTOROV

Navbatchilar –

kapitan Mixli SAFAROV
Radik TUMPAROV

Sahifalovchilar –

Zokir BOLTAYEV
Ilhom JUMANOV
Akbar BOLTAYEV

Fotomuxbirlar –

Abu KENJAYEV
Ikrom HASANOV

TELEFONLAR:

71-231-33-88;

Faks: 71-231-40-05.

Obuna masalalari
bo'yicha:

71-231-38-74;

97-420-89-24

Web-site: www.postda.uz

E-mail: info@postda.uz

ISSN 2010-5355

Tahririyat hisob raqami
h/r 23402000300100001010.

Bank kodi 00014.

O'zbekiston Respublikasi
Iqtisodiyot va moliya
vazirligi g'aznachiligi.

Shaxsiy h/v

470010860262877031101179001

STIR 200637499.

Tahririyatga kelgan qo'lyozma va suratlar egasiga qaytarilmaydi.

Nashrimizdan ko'chirib bosilganda manba ko'rsatilishi shart.

Gazeta tahririyat kompyuter markazida terildi va sahifalandi.

«Kolorpak» MCHJ
bosmaxonasida chop etildi.
Korxonalar manzili: 100206
Yunusobod tumani,
Yangishahar ko'chasi 1^A-uy.

Gazeta O'zbekiston Respublikasi
Prezidenti Administratsiyasi
huzuridagi Axborot va ommaviy
kommunikatsiyalar agentligi
tomonidan 2020-yil 13-yanvarda
0120-raqam bilan ro'yxatga
olingan.

Buyurtma № 406.

Bosilish – ofset usulida.
Bichimi – A3. Hajmi – 6 bosma
taboq. 50403 nusxada chop etildi.

Obuna raqamlari:

Yakka tartibda – 180.

Tashkilotlar uchun – 366.

Bosishga topshirish vaqti – 22.00.

Bosishga topshirildi – 21.00.

Sotuvda kelishilgan narxda.

MANZILIMIZ:

100070, Toshkent shahri,
Shota Rustaveli 1-berk
ko'chasi 9-uy.

